

MAGYAR LAPOK

* KERESZTÉNY * NAPILAP *

Laptulajdonos: SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R.-T. Törvényszéki bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Igazgató és felelősszerkesztő:
DR PAÁL ÁRPÁD

ORADEA

Főmunkatárs:
DR GYÁRFÁS ELEMÉR

Ciano olasz külügyminiszter a nyugati hadszíntér meglátogatása után visszatér Berlinbe

További egy napot tölt a német fővárosban. — Az Anglia elleni háború folytatása felől a döntés a Führer kezében

Berlinből jelentik (M. T. I.) Ciano olasz külügyminiszter berlini megbeszélései során — mint német jólétesült körökben hangoztatják — megvitatásra került a háborúval összefüggő valamennyi kérdés és az egész európai helyzet. Német politikai körökben kiemelik, hogy a francia fegyverszünet óta tartó látszólagos nyugalmi időszak nem alkalmas semmiféle találgatásra. A háború további menetére vonatkozó döntés a Führer kezében van, aki ezt a döntést a szövetséges Olaszországgal való teljes egyetértésben hozza meg. Elsősorban ezzel áll kapcsolatban Ciano berlini látogatása is. Az olasz külügyminiszter szerdán reggel érkezik vissza a nyugati hadszíntéren tett szemleútrjáról. Valószínűnek tartják, hogy Ciano visszaérkezése után még egy napot a német fővárosban tölt.

Olasz lapok szerint az európai ujjárendezést az Anglia elleni főtámadás előtt is megkezdhetik?

Rómából jelentik: Az olasz lapok foglalkoznak Ciano olasz külügyminiszter berlini

megbeszéléseivel és némi világot vetnek a tanácskozások lényegére. A *Giornale d'Italia* berlini tudósítója kiemeli az esseni *Nazionalzeitung* cikkét, mely hangoztatja, hogy Európa újjárendezését ma már meg lehet kezdeni, mert Anglia teljesen el van szigetelve. Ebbe a rendezésbe beletartozik Délkelet-Európa rendezése is.

A londoni francia ügyvivő közölte az angol kormánnyal a diplomáciai szakítást.

Londonból jelentik: A Reuter angol hivatalos körökből úgy értesül, hogy a londoni francia ügyvivő a külügyi hivatalban járt és megerősítette azt a jelentést, hogy a londoni francia nagykövetség eltávozik az angol fővárosból és visszatér Franciaországba. A Reuter hangoztatja, angol körökben sajnálják, hogy a francia kormány ezt a lépést szükségesnek tartotta. Megjegyzik, hogy az angol kormány válaszol majd a francia ügyvivő közlésére.

Az angol sziget a nagy leszámolás előtt

Berlinből jelentik: A *Hamburger Fremdenblatt* részletes leírást közöl az általános politikai helyzetről és annak több kérdéséről. A lap megállapítja, hogy az angol sziget ma a nagy leszámolás előtt áll. Anglia és Franciaország szövetsége, amíg fennállott, azt a hamis látszatot keltette, hogy a két nagy nép képesnek érezte magát arra, hogy ellenálljon a német támadásnak. A franciák félreállása azonban mindenkit meggyőzött arról, hogy az egész egy államokon felülről társaság műve volt, amelynek a francia nép érdekei áldozatául estek. Összeomlott a demokrácia is. Ez az összeomlás Európában az idők jele. Franciaország elhatározta, hogy nemzetgyűlést hív össze, melynek feladata lesz, hogy a Harmadik Köztársaságnak 1871 óta érvényben lévő alkotmányát hatályon kívül helyezze. A francia demokráciát a tekintélyi államforma váltja fel, mely német és olasz példamutatásra támaszkodik. Összeomlott az „entente cordiale” is. Churchill mértékételensége szétrombolta az angol diplomácia 35 esztendősi művét. A Franciaország és Anglia között egyre növekvő ellenségeskedés a legelképezhetőbb bizonyítéka annak az óriási átalakulásnak, mely az európai politikában bekövetkezett. Összeomlott az angol kontinentális politika is. Teljes egészében leleplezték azt a régi játékot is, mely azt célozta, hogy az angol hatalmi harcokat a szárazföldi államok védelmi harcának tüntesse fel a német birodalommal szemben. Az angol szigetországot ma

katonai betörés, politikai elszigeteltség és gazdasági kiéheztetés veszélye fenyegeti. Anglia már nem tud győzedelmeskedni a német birodalomon, mert Németország Olaszországgal együtt az egész szárazföld elismert védelmezőjévé vált.

Az élelmiszer-adagokat újabb kevesbités alá vették Angliában.

Londonból jelentik (Reuter): Az angol közéleti miniszter bejelentette, hogy hétfőtől kezdve a tea-adagokat hetenként és személyenként két unciában állapítják meg. A margarin, zsírt és vaját félhónaponként szintén adagolni fogják. A szállodáknak és éttermeknek tilos egy étkezésen belül halt és más húsételeket is felszolgálni. A cukrászdákat be kell zárni, mert nem tudják fedezni cukorszükségleteiket.

A miniszter ezután kijelentette, hogy elérkezett az a pillanat, amikor mindenkinek korlátozásokat kell vállalnia és tartózkodnia kell minden fölöslegetől. Azt hiszi, — úgy mond, — hogy hosszú ideig tartó ostromra kell felkészülni. E pillanatban az angolok egyedül állnak és minden erőfeszítést meg kell tenniük, hogy állni tudják a harcot. Bombázó repülőgépek és tengeralattjárók tevékenységére kell számítani. Meglehet, hogy egy héttig, vagy néhány nappal tovább tart, míg az egyik, vagy a másik fél győz. Neki az a nézete, hogy a győzők az angolok lesznek.

(Tudósításunk folytatása a 2-ik oldalon)

Az emberiség új fejlődése

A liberalizmus síratói, a humanizmus halotti énekesei itt-ott aktuális cikkeiben emlékeznek meg a letűnő korról. Egyikük szerint „a megszokott dolgokból való kivetkőzés már magában véve fájdalmas és minthogy a fejlődés visszafordítása láthatólag bizonyos, nyilván csak a legnagyobb fegyelmettséggel és beletörődéssel oldható meg részünkre.” A megszokott dolgok alatt értik a népszövetségi, páneurópai és egyéb liberális ábrándokat. Érdemes-e vajon könnyeket hullatni a századonként vagy félszázadonként ismétlődő történelmi változások miatt?

Vajon tényleg elképzelhető-e a fejlődés visszafordítása? A szabadság, testvériség, egyenlőség ideáljai vajon tényleg valami boldog korszakot jelentettek az emberiségnek, mely most rombadől? Elméletben csakugyan lelkesítően hatottak ezek az elvek, gyakorlatban azonban, jól erőltessük meg emlékezőtehetségünket, vajon hol láttuk azokat megvalósítva.

A szabadság, a liberalizmus vezérhangja, vajon milyen előnyöket nyújtott a munkanélküliségből álló több milliós „ipari tartalékhadseregnek”, mely az Északamerikai Egyesült Államokban elérte a huszmilliót? — A liberalizmus előnyöket jelentett a termelőknél, kik kezükben tartották a világgazdaságot. A tőkés termelés hullámzása állandó gazdasági válságok sorozatával járt. A monopóliók fejlődése következtében, a hatalmas vállalatok akkora politikai befolyásra tettek szert a demokratikus államokban, hogy a parlament legtöbb tagja, valamelyik nagyvállalat függvénye volt. Szabad ehatározását korlátozta így a vállalat érdeke. Ilyenformán az angol és francia nagytőkének nem állott érdekében a német és olasz nép érdekeit és életfenntartásához szükséges nyersanyag igényeit figyelembe venni. A gyarmatok és piacok békés felosztása eredménytelen maradt, mert a tőkés államok érdekei nem kívánták, hogy a német és olasz ipari termelés is felvegye a versenyt. Az úgynevezett liberális demokrata hatalmak örködték afelett, nehogy nyersanyagok és piacok másnak is jussanak.

A humanisztikus világnézet által vallott örök béke kétségtelen közelebb állott a nyugati hatalmakhoz. Ezzel szemben a tengelyhatalmak kénytelenek voltak a fokozott fegyverkezést sürgetni, ha nem akartak a gazdasági háborúban alulmaradni. A háború nem a fegyverek eldördülésével kezdődik. Míg a nyugati hatalmak területén (a gyarmatokat nem számítva), 1937-ben 1,430,000 gyermek született, 724,000 Angliában és 616,000 Franciaországban, addig a tengelyhatalmak területén 2,392,000 új fogyasztó jött a világra. Szinte kétszerannyi fogyasztóval szaporodott a tengelyhatalmak száma, míg a termékeny gyarmatok a nyugati hatalmak kezében voltak.

A konferenciák jóindulatúan biztosították a tengelyhatalmakat. Roosevelt tavaly 25 éves fegyverszünetet indítványozott. Ez az ajánlat igazolni látszik a demokrata-humanista és pacifista világnézetet, de nem akadályozta meg, hogy a tengelyhatalmak ne követeljék a nyersanyagkészlet és a gyarmatbirodalmak új felosztását. Hogy a tengelyhatalmak veszélyesek a békére, ezt tudták a nyugati hatalmak, valószínűleg azt is, hogy miért. Segíteni, jószándék mellett sem tudták volna, mert a nyugati hatalmak tőkésai mások vérével szerzett előnyeiket, az újabb háborúban is meg akarták védeni. A világgazdasági rendszer nemcsak a tengelyhatalmakra volt hátrányos, hanem a nyugati népek sem részesültek a gyarmatbirodalom és nyersanyagkészlet előnyeiből. A munkabérek és megélhetési nívó alig volt magasabb, mint a szegény népeknél, a munkanélküliség semmivel sem volt kisebb. A régi helyzet fenntartása a nyugati

hatalmak nagytőkájének volt csak előnyös, míg az állam óriási összegeket költött a munkanélküliekre. Az elégedetlenek száma, akár baloldali, akár nemzeti mozgalmakkal akarták helyzetük javulását elérni, egyre szaporodott.

A nyersanyaghiány ellen Németország műanyagok termelésével védekezett. A műselyem és más műtextilanyag termelése 1937-ben elérte a természetes anyagok 60 százalékát. 1938-ban 75 százalékát. Hogy a háborús szükségletnél mennyi műbenzint használ Németország, az csak utólag fog kiderülni.

A kereszténység vezetői elítélik a háborút, a francia nép szenvedéseit szomorúsággal kísérik. A katolikus egyház elítéli az erőszakot. Ennek ellenére háboru mindig volt. Az egyház állásfoglalása a háborúra vonatkozóan öt pontban foglalható össze. Ezek szerint a háboru jogosságának előfeltételei: 1. törvényesen elismert hatalom üzenje meg, 2. jogos cél érdekében, 3. igazságos szándékkal, 4. emberséges eszközökkel, 5. abból a célból, hogy valami nagyobb igazságtalanságot szüntessen meg.

A világgazdasági javak igazságtalan elosztása miatt a tengelyhatalmak vezetői meglehetettek győződve szándékuk igazságosságáról, mikor a támogatásra kényszerültek. A nyugati nagytőke fojtogatta nemcsak a tengelyhatalmak, hanem a nyugati hatalmak népeit is. Mikor még Krisztus is korbácsot ragadott az üzérökre, nem lehet csodálkozni, hogy a tengelyhatalmak vezetői, a kalmárok modern utódait ki akarják üzni Európából.

Az egyenlőség vajjon hol szorult legjobban háttérbe, mint éppen az Amerikai Egyesült Államokban, hol a színesek nem léphettek a fehérék szállodáiba és csak külön a számukra fenntartott vasuti kocsiiban utazhattak? Vajjon az angol gyarmatokon egyenlő-e a színes a brittel? Indiában a kasztok fölé, melyet a demokráta brit világbirodalom elítélt, nem ülték-e nyakára a hindu népek legfelső és legexkluzívabb kasztját az angol államhatalom és az angol nagytőke fehér képviselői? Ha India lerázza angol urait, vajjon siratni fogja-e a leült korszakot, mellyel eltemette az egyenlőség elvét?

Az ember a természetrajzi meghatározások értelmében ugyanegy fajt alkot. De az emberfajon (a „homo sapiens” faján) belül az éghajlat és más tényezők hatása folytán különböző öröklődő jellegű csoportok: az emberfajta (rasszok), természetrajzi értelemben ez emberiség egy faj, ebből a szempontból testvérek vagyunk, de az egy „homo sapiens” faj keretén belül, sok emberrasz van. Ezek keveredése ellen a testvériséget hirdető nyugati hatalmak és az Amerikai Egyesült Államok tiltakoztak legjobban. Ha egyik nagyhatalom kijelenti, hogy csak az ő népet alkotó rasszok a magasabb rendűek, ez politikai kérdés. Ez előtt az egyes népek magasabbrendűségét hirdették. Egyegy magasabbrendűnek tartja magát a japán vagy kínai a fehérrel szemben, mint a fehér a színessel szemben. Ezt az álláspontot nem a Harmadik Birodalom találta fel. Csak más fogalmazást adott. A testvériség semmivel sem lesz kisebb a Harmadik Birodalom fogalmazása szerint, mint volt a liberális korszakban. Különböző is a Harmadik Birodalom csak a nem-európai fajokkal való keveredést tiltja. De ezt tiltja a demokráta Délafrikai Unió is. Az Egyesült Államokban is — testvériség ide, testvériség oda, — megliincselik a néget, ha fehér nőre teszi a kezét.

A fejlődés visszafordításáról ilyen körülmények között nem lehet beszélni. Az emberfajtaon belüli és azok közötti értékelés útja egyáltalán nem záródik el s nem kell félni, hogy csak kényszerű beletörődéssel lehet elviselni a bekövetkező sötét korszakot. Ellenkezőleg! Csak tekintsünk bizalommal a jövő elé, a fejlődés nem fordul vissza, a történelem nagy mozdulatai sohase jelentenek a múltnál kevesebbet, csak mindig többet. És ha nem is tetszik az a megfogalmazás, hogy minden új rend az erősebb jogán épül fel, a gondviselés mindig annak juttatja az erőt, aki, ha rombol is, de egy árnyalattal mindig jobbat épít a régi helyére.

S. Gy.

Szerdán és csütörtökön továbbfolytatják a német-olasz megbeszéléseket

— Tudósításunk folytatása az első oldalról —

Rómából jelentik: (M. T. I.) A *Popolo di Roma* berlini jelentése szerint *Ciano* olasz külügyminiszternek a német birodalmi vezérrel és kancellárral folytatott tanácskozásai szerdán kezdődnek meg újra és valószínűleg csütörtökön is tartanak. Az olasz külügyminiszter csak azután utazik vissza Rómába.

Ami a tárgyalásokat illeti, a lap szerint kétségtelen, hogy azok minden fontos európai kérdésre kiterjednek. Behatóan foglalkoztak a francia belső helyzettel, a Franciaország és Anglia kö-

zötti kapcsolatokkal, a háboru küszöbönálló új szakaszával és a délkelet-európai kérdéssel. Ami az utóbbi kérdést illeti, a tengelyhatalmak főtörökvése az, hogy Európának ezen a részén fenntartsák a békét.

A *Popolo di Roma* rámutat német politikai körök véleményére, melyszerint Franciaország leverésével és Anglia elszigetelésével a szárazföldi háboru tulajdonképpen végetért. Ennek a ténynek jelentőségét még jobban mutatja az Anglia és Franciaország között történt véres összeütközés.

Japan volt külügyminisztere a német külügyminiszternél

Ribbentrop a chillei, romániai és finnországi követet is fogadta

Berlinből jelentik: (Német Távirati Iroda.) Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter hétfőn fogadta *Satot*, Japan volt külügyminiszterét. A megbeszélésen résztvett a berlini japan nagykö-

vet is.

Hétfőn délután fogadta Ribbentrop Chile új berlini nagykövetét, valamint Románia és Finnország követét is.

Ciano látogatása a Maginot-vonal vidékén

Berlinből jelentik (Német Távirati Iroda): *Ciano* olasz külügyminiszter, aki a német birodalmi kormány meghívására jelenleg Németországban tartózkodik s jelenleg a nyugati hadműveletek színterét látogatja, megtekintette a Maginot-vonal különböző erődeit, főként azokat, amelyek kemény harcok színteréül szolgáltak. A Maginot-vonal elleni rohamvezetője és azok a tisztok, akik a harcban különösen ki-

tüntették magukat, részletesen tájékoztatták *Ciano*t a hadműveletek lefolyásáról. *Ciano* elbeszélgetett azokkal a katonákkal is, akik az erődök elleni rohamban kitüntették magukat. Metzen átulazva, *Ciano*t Lotharingia főparancsnoka fogadta. A hadműveletek területén gyorsan terjedt el az olasz külügyminiszter látogatásának híre és mindenütt, ahol a gépkocsisor elhaladt, lelkes tüntetésekkel fogadták az érkezőket.

A parlament megszüntetése Franciaországban

Egyes képviselők ellenzik a megszüntetés kimondását

Vichyből jelentik (Stefani): Az alkotmányjogi reformok előestéjén megállapítható, hogy a régi francia képviselők nem örvidenek túlnagy népszerűségnek. A kedden összeülő képviselők a nemzetgyűlés összehívását mondják ki s egyúttal lemondanak képviselőségükről, hogy a nemzetgyűlés ebből folyólag kimondhassa a parlament megszüntetését. A nemzetgyűlés egyúttal bizalmat szavaz Pétain-nek és rábizza az ország ügyeinek további vezetését. A kormányzást háromtagú bizottság veszi át, melynek tagjai Pétain, Marquet és Weygand lesznek.

A *Petit Dauphinois* szerint egyes képviselők, közöttük *Paul-Boncour* is, ellenzik a parlament megszüntetését, de szavuk már keveset nyom a latban, mert a régi parlamenti rendszer főbb vezetői, — közöttük Daladier, Mandel és Campinchi, — a *Massiglia* gőzös fedélzetén, a nyílt tengeren hajóznak és a gőzös kapitánya még nem tudja, hogy mikor és melyik kikötőben rakhatja partra veszélyes rakományát.

A német-barátság miatt elítélt politikai foglyokat szabadon engedik Franciaországban.

Berlinből jelentik (Német Távirati Iroda): A német fegyverszüneti bizottság és a francia küldöttség között megállapodás jött létre, melynek értelmében azokat a letartóztatott és elítélt foglyokat, akiket a franciák a német birodalom javára szolgáló cselekedet miatt tartóztattak le, vagy ítélték el, szabadon kell bocsátani, még pedig függetlenül az állampolgárságuktól, tehát az elzásziakat is.

A francia tengerésztsztek nem viselhetnek angol ~~kitüntetések~~ Angliában ellenséges idegenekként kezelik a franciákat.

Berlinből jelentik a *Centropa-Press*: A francia tengerügyi hivatal közli Vichyből:

— Tekintettel a gyáva támadásra, amelyet az angol hajóhad a mi félg már lefegyverzett

flottánk ellen hajtott végre, a francia tengerészeti tisztjei a jövőben viselhetnek angol kitüntetések.

Londonból jelentik (Reuter): A franciákkal Angliában ezentul mint ellenséges idegenekkel bánnak. Különös tekintettel lesznek azonban azokra, akik készek elősegíteni az angolok ügyét. A francia alattvalókat ezentul éppugy alávetik a különböző korlátozásoknak, mint a többi idegent. Ezek közé tartozik például az, hogy kerékpár- és gépkocsitulajdonosok nem lehetnek különleges engedély nélkül. Vonatoknak reájuk az a rendelkezés is, hogy megfűtik az idegeneknek a védelem alá helyezett vidékekre való belépést.

A fegyverszüneti bizottság munkába vette a francia gazdasági élet helyreállítását.

Wiesbadenből jelentik (Stefani): A fegyverszüneti bizottság a francia gazdasági élet helyreállítása vezetésére külön bizottságot alakított, melynek franciákból álló küldöttsége is van. A francia küldöttség székhelye Párizsban lesz, honnan a német megszállás alatti területekre kiterjedően intézi a helyreállítási teendőket.

Központi bizottságot létesítettek a menekültek elhelyezésére

Bucurestiből jelentik: A belügyminiszter központi bizottságot létesített a menekültek elszállításának intézésére, amelynek élén a miniszterium főtitkára áll. A bizottság tagjai Bucegi tartomány királyi helytartója, Bucuresti főpolgármestere, Ilfov megye prefektusa, valamint az egészségügyi és munkaügyi miniszter, az Ország-örög és Vöröskereszt megbízottai. Az összes jelenleg működő bizottságok ennek a bizottságnak a hatáskörébe kerülnek, amelynek egyedül van joga gyűjtési engedélyt, stb. kiadni. Vidéken az illetékes prefektusok vezetik a bizottságokat. A vidéki adományokat a Vöröskereszthez kell eljuttatni.

A propagandaügyi miniszter nyilatkozott a külföldi sajtó képviselői előtt

„Külső körülmények, az ország magasabb érdekei tiltják a belső leszámolást”

Bucurestiből jelentik: Nichifor Crainic nemzeti propagandaminiszter hétfőn délután 4 órakor fogadta a külföldi tudósítókát és sajtóattasékat, akik előtt a következő nyilatkozatot tette.

A propagandaminiszter utalt arra, hogy fiatalok között ő maga is külföldről, Németországból tudósított egy román lapot és így tapasztalásból ismeri a külföldi sajtótudósító nehézségeit, de tapasztalásból tudja azt is, milyen örömet jelent az igazság megtalálása.

— Önök — mondotta a propagandaminiszter — egy szép és vendégszerető országban élnek. Meg tudják különböztetni a lényegest a jelentéktelentől, az igazságot a hazugságtól. Külföldön rosszakarátu propaganda akarja kezdeni államunk alapvető intézményeit. Önöknek meg van az eszközük ahhoz, hogy meglássák az aránytalanságot ezen rosszakarátu külföldi propaganda és a való helyzet között.

— Váratlan csapást szenvedtünk el, azonban ezt magunkbaszállással viseltük el, ami nem jelent gyávaságot. A legfájdalmasabb ütést, két és félmillió vérszerinti román elvesztését nem is annyira magunkért, mint a Balkán békéjéért és a nagyhatalmak érdekeiért viseltük el. Aki másként értelmezi ezt, csalódik. Amit tettünk, nem jelenti az életről való lemondást. A románság ellenáll, mint két évezred óta ezen a földön. A nacionalista román kormány tántoríthatatlanul és tartósan képviseli azt a politikát, amely az eddigi demokratikus rendszer végleges bukása után — visszatért tradícióhoz, ahhoz a politikához, amelyet a földrajzi helyzet határoz meg. Önöktől nem kérek egyebet, mint a tárgyilagosság szellemét, igazságszeretetet. Tegyenek tanubizonyítást objektívításukról és működjenek együtt velünk az új európai rend kialakításában.

A propagandaügyi miniszter értekezletet tartott a fővárosi lapok igazgatóival

„Nem kívánom terrorizálni a sajtót” — mondotta a miniszter

Bucurestiből jelentik: Nichifor Crainic propagandaügyi miniszter az együttműködés céljából megbeszélést folytatott a fővárosi lapok igazgatóival. A miniszter, miután rámutatott a sajtó és újságírás fontosságára az új rendszerben, kijelentette, hogy az idegenek csak saját magukat képesek kifejezni még akkor is, ha a román nyelvet használják. Hosszas és fájdalmas tapasztalat megtanított bennünket arra — mondotta — hogy a zsidók által írott sajtóban nem férhet meg semmilyen román eszmény és hogy a kölcsönzött nyelv álarca alatt az illető faj szempontjából természetes eszméket terjesztenek, amelyek azonban oldó hatással vannak fajunk szempontjából. A nemzet pártjának integrális nacionalizmusát és totális rezsimjét, valamint a kormányt, amely ezt a rendszert képviseli, nem szolgálhatja, csak egy nemzeti sajtó.

A többi, velünk együtt élő népeknek a maguk nyelvén írott és az állam magasabb érdekeivel és elveivel összhangban álló sajtóval kell rendelkezniük. Zsidók nem vezethetnek román lapokat, román lapoknál nincs helyük zsidó munkatársaknak — jelentette ki Nichifor Crainic.

— A sajtó célkitűzése a nép szellemi táplálékának tisztasága és egysége kell, hogy legyen, vagyis nemzeti sajtónak kell lennie. Tudatában vagyok bizonyos nehézségeknek, mint a cenzúra és a hirdetések rendszere. Az utóbbi időben szükség volt egy fegyelmezett cenzurára, de remélni merem, hogy az új nemzeti és tekintélyi rendszerhez való őszinte és teljes igazodás ezt szükségtelenné fogja tenni. Ha ez megtörténik, a sajtó az egységes állami doktrína tevékeny együttműködőjének és értelmezőjének rangjára fog emelkedni. Az új rezsim elveit, amelyeket Gigurtu mérnök kettős minőségében képvisel, szoros együttműködést akar a sajtóval, hogy ha az az államelveket hirdeti és a konstruktív bírálati tevékenységet fejt ki.

— Igen jól tudjuk, hogy hová vezetett bennünket a régi demokratikus politika. Külső körülmények mégis tiltják a belső leszámolást az ország magasabb érdekeinek szempontjából. A kritikának az a feladata, hogy az esetleges visszaéléseket jelezze és a legjobbnak tartott javaslatokat és megoldásokat sugalmazza. Mint a nemzeti propaganda vezetője, nem kívánom

folytatni a régi hibákat: terrorizálni a sajtót és ugyanakkor együttműködést kérni nap-nap után. Az igazságos és a román bajtársiasság szellemét akarom meghonosítani. A káros publicitás kérdését vizsgálat tárgyává teszem.

Hivatalos cáfolat a konstancai hírekről

Constantából jelentik: A miniszteriumok vezérfelügyelői vizsgálataik alapján jelentéseket tettek, amelyek szerint egész Dobrudzsában normális keretek között folyik az élet.

Ugy a királyi helytartó, mint a többi közhatalóságok tevékenysége a közigazgatási tényezőkkel, (prefektus, polgármester, stb.) az élükön, zavartalanul tart. Minden tisztviselő a helyén

van és teljesíti kötelességét.

Ami a gazdasági életet illeti, az éppennygy folyik, mint eddig. A lakosság intenzív módon vesz részt egy a mezőgazdasági, mint a kereskedelmi munkában.

Alaptalanok az összes hírek, nincs más céljuk, minthogy a közvéleményben zavart keltse-
nek.

Maradék készletünket

kizárólag

jóminőségű cipőkben

mint minden évben, ezuttal

is e hó 10-étől kezdve ki-

árusítjuk.

REICHARD cipőáruház

hogy megtaláljuk azokat a megoldásokat, amelyek a propaganda és a sajtó közötti jóviszony szempontjából szükséges. E nehéz korszakban a román bajtársiasság nagyvonalú szellemére apellálunk. A jölnak máttól kezdve a nemzet sorsáért kell dolgoznia.

Az igazgatók nevében *Lugosiánu*, az *Uniuersul* főszerkesztője válaszolt és biztosította a minisztert a fővárosi sajtó teljes együttműködéséről. Elhatározták, hogy a lapok sérelmeit és kívánságait emlékiratba foglalják és eljuttatják a propagandaminisztériumhoz.

Öfelsége átvette a Szovjet új bucurestii követének megbízó levelét.

(Bucuresti. Rádió.) Az udvari marsall hívtat közli:

Öfelsége II. Károly király július 8-án délután 2 órakor bemutatkozó kihallgatáson fogadta a szokásos ceremóniák között *Anatolio Lavrentiev*-et, a Szovjetunió bucurestii követét.

Érdekes kép az alszentesedett nyugati harctérről: felrobbantott erődítés

A szovjet nagykövete elutazott a török fővárosból

Feszült helyzet állott elő a török-orosz viszonyban.

Istanbulból jelentik: A szovjet-unió ankarai nagykövete elhagyta a török fővárost és Moszkvába utazott. Elutazását hivatalosan egészségi okokkal magyarázzák. Török politikai körökben azonban — mint a római Tribuna értesül — a

szovjet nagykövet távozását a Franciaországban talált titkos okmányokkal hozzák kapcsolatba, amelyek tartalma, nevezetesen a bakui olajforrások bombázásának terve, feszültséget idézett elő a szovjet unió és Törökország között.

Összetűzés Shanghájban a japánok és az amerikaiak között

Az amerikai negyedben letartóztattak 16 japán csendőrt. A japán hadsereg maga elleni sértésnek veszi az amerikai eljárást

Sanghából jelentik: Sanghában incidens tört ki a japánok és amerikaiak között. Az amerikai engedményes területen letartóztattak az amerikai tengerészkatona 16 felfegyverzett japán csendőrt. Az ebből keletkezett viszály komolyabb formát ölt. A japán hatóságok éleshangú tiltakozást jelentettek be az amerikai hatóságoknál és fenntartották a jogot, hogy kártérítési követeléssel lépjenek fel. A japán katonai szóvivő ezzel kapcsolatban kijelentette, hogy a japán hadsereget becsületében mélyen megsértették. Ez annál súlyosabb, mivel a japán csendőröket, akik szonnel letartóztatásuk után igazolták katonai voltukat, mégis öt órán át fogva tartották anélkül, hogy értesítették volna a katonai hatóságokat.

Sanghából jelentik: (Reuter.) A japán kormány erőteljes tiltakozást nyújt be Washingtonban a nemzetközi engedményes területen történt összeütközés miatt. A japán katonai szóvivő szerint az amerikai tengerészek az elfogott japán csendőrökkel kegyetlenkedtek, hajjuknál fogva rángatták őket és általában úgy bántak velük, mint valami halálra ítélt bűnösökkel. Ez súlyos sértés a japán hadseregére nézve.

A Reuter úy értesül Washingtonból, hogy ottani hivatalos körökben bíznak az incidens békés úton való elrendezésében.

Átalakították a dán kormányt

Koppenhágából jelentik: A dán kormányt átalakították. Dániának eddig 18 minisztere volt, ez a szám most az átalakítás folytán 12-re csökkent. Stauning miniszterelnök átfőn este a rádióban nyilatkozott a kormány átalakításáról. Az a tény — úgy mond — hogy az új kormány a négy legnagyobb párt tagjaiból és pártönkivüliekből áll, szakítást jelent a sokéves gyakorlatl. Ez a rendkívüli állapotok következménye. Az új kormánynak sok nehézséggel kell megküdenie. A kormány tevékenysége továbbra is a békét és megértést szolgálja. Dánia reméli, hogy jóakaratot tapasztal majd azoknál a nemzeteknél, amelyekkel az együttműködés a megváltozott körülmények között is lehetséges.

EGY RUD ÁRPACUKOR

Írta: T. HALLÓSY MÁRTA

Ugy mesélem el, ahogy a nagyanyámtól hallottam. Még a szavakon sem változtatok, hadd maradjon meg ennek a halk kis családi történetnek az eredeti színe, íze zamataja...

Rajongásig szerettem az anyámat! Ami nem is esoda. Jó volt, szép volt és — alig valamivel idősebb nálam! Nem tréfálok! Tizenhatéves korában ment férjhez és két évvel később özvegyen maradt, karjaiban egy kis leánykával. Velem. De kettőnk közül határozottan ő volt a nagyobb gyerek... Dalos, táncos, muzsikás, kissé könnyelmű jószívűvel, ahol lehetett, vissza is éltek az emberek. Így majdnem olyan mostoha apához jutottam én, akitől Isten mentsen! De hadd mondjam el sorra.

Már négy éve laktunk a féltreseő hegyaljai faluban. Akkoriban ott még postakocsik bonyolították le a gyér forgalmat és bizony eléggé el voltunk hagyatva. Anyámról lassan lehámlottak az özvegyi gyász fekete színei. Fehérben járt újra. Én hatéveske lehettem, esendes, komoly visszahúzódó gyerek. Néha félnapokig is elültem a park mellett és kihalásztam a gömbölyűre mosott kavicsokat. Azokkal játszadoztam. Más mulatság nem igen akadt. Az ismerősök gyakran sajnálkozva simogattak végig.

— Szegény kis árva! — Ennek is jobb lett volna nem születni! Csak teher annak a fiatalasszonynak... Ilyenkor mindig nagy harag szaladt végig a lelkemen. Felháborodtam a kéretlen részvéten. Mit sajnálkoznak rajtam? Hisz nekem van a világon a legszebb és legvidámabb anyácskám... Vagy melyik anya teszi meg, amit az anyám megtesz? Minden estefelé ringó léptekkel végigjött a kerten és megállt a búvóhelyem felett.

— Etelka! — kiáltozott át a palánkon — már megint szomorkodol? Gyere, játszunk fogócskát!

Ilyenkor adaáltak a szomszédasszonyok esodát nézni a kerítés mögé.

— Sohase jön meg az esze ennek a Róznak! — epéskedtek, de anyám szembe kacagott velük.

— Nem ám! Talán én is darócha öltöztem, más bűnén botránkozzam, megvénüljek, mint ti?

Azaz hajrá, előre! Addig tartott a fogócska, amíg összekuszált hajjal, pirosan lobogó arccal egymás karjába futottunk. De ő még, apró kis nevetésekkel még tovább mulozott magában, talán a megbosszantott szomszédasszonyok felett, vagy az is lehet, hogy dióhára, fiatal fejében már akkor megvillant a második házasság gondolata.

Egy nap, amikor a kedvenc helyemen ültem a patak mellett, Stanci néni jött arra egy idegen bácsival. A bácsinak tömött fekete bajusz ágaskodott az orra alatt, domború mellényén vastag óralánc fityegett. Mindig is útáltam ezt a Stanci nénit, aki, mint a városka varrónője és hírharangja, folyton az édesanyám körül lebzelt.

Életemnek első szegénye fűződött Stanci nénihez és ezt sohasem tudtam neki megbocsátani. Egyszer, estefelé valamiért odaszalasztott az anyám, de közben a vacsorámról megfeledkezett. Ő mindig is ilyen volt. Egy hirtelen jött ötlet mindent elhomályosított benne. En tehát mentem, de a kísértő véletlen éppen úgy akarta, hogy Stanci nénit nem találtam otthon. Ellenben az asztalon nagy tál krumplicfőzelék párolgott, benne a kanál, mellette nagy karéj kenyér. Stanci néni vacsorája lehetett. Otthon talán meg se ettem volna, de most olyan ízeselek, olyan csábítóan látszott, hogy kis szívem nem állhatott ellent. Magam sem tudtam, hogy történt, egyszer csak az asztal mellett ültem és dühös étvággyal kikanalaztam a főzeléket az utolsó cseppig...

Stanci néni nem haragudott reám, amikor befordult a kertből, sőt hamis fényvel a szemében megsimogatta a fejemet.

— Éhes voltál úgy-e, szegényke? Otthon nem kaptál enni?

Ebben a pereben örökre meggyűltem és sirni

Kállai József községi jegyző halálos balesete

Telegd községben levő kisbirtokán mezej munka közben súlyos baleset érte Kállai József volt szakadati jegyzőt. Lovai elragadták és Kállai olyan sebesüléseket szenvedett, melyekbe néhány óra alatt belehalt. Az elhunyt igen érdekes munkása volt a községi közigazgatásnak, melyben már 35 év óta dolgozott. Legutóbb Szakadati községnek volt főjegyzője, honnan a régi királyságba helyezték át, de öregségére és törődött voltára való hivatkozással az athelvezést nem tudta elfogadni. Így vonult vissza régi kisbirtokára Telegdre, ahol most a halálos szerencsétlenség érte. Az elhunyt érdemes községi tisztviselő 59 éves volt, temetése kedden este 7 órakor lesz Telegd községben a római katolikus egyház szertartása szerint. Hozzá tartozó rokonsága a következő gyászjelentést adta ki:

Alulírottak a szív legmélyebb fájdalommal tudatják, hogy a szerető jó testvér, rokon és jó barát Kállai József volt szakadati főjegyző, életének 59-ik évében, folyó hó 8-án, rövid szenvedés után meghalt. Szeretett halottunkat folyó hó 9-én délután 7 órakor fogjuk Telegd községben a római katolikus egyház szertartásai szerint beszentelni és a családi sírhelyen örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő szentmiseáldozat az elhunyt lelkiüdvéért július hó 10-én délelőtt 8 órakor a telegdi templomban lesz. Nagyvárad, 1940. július hó 8. Adjuram az elhunyt örök nyugalomát! Gyászolják Zoltány Ferencné Kállai Erzsébet, özv. Forvith Jánosné Kállai Margit, Kállai Irénke, testvérei. Forvith József és János, unokaöccsei. Zoltány Ferenc, sógora.

Legszebb imakönyvek:

Egi Lant. Imádságos és énekes könyv 160 lei
P. Boros: **En Uram, én Istenem.**
Férfiak részére. Félvászonkötésben 40 "
Férfiak részére. Egeszvászonkötésben 50 "
P. Boros: **Mária légy Anyám!**
Nők részére 60 "
Kis imakönyv. Pázmány Péter után.
Egeszvászonkötésben 65 "
Schoeffler: **Jézus Neked Élek.** Gyermekimakönyv 40 "
Megrendelhetők kiadóhivatalunk útján.

tudtam volna, hogy ilyen szegényt hoztam az anyámról. Ijedtemben azt is elfeledtem, hogy miért is küldtek és úgy elfutottam, mintha csak azért jöttem volna, hogy Stanci néni szegényes vacsoráját megegyem...

S most mellettem állt Stanci néni a patak partján és hegyes ujjával megérintette a vállamat. — Ez lenne a kis ráadás... — és kellemkedve rákacsintott az idegenre.

— No hiszen, ha a többi megfelel, ez még elviselhető! — nevetett a bácsi kedélyesen és barokot nyomott a fejemre.

En nem tudtam, miről van szó, mégis gyanakodva néztem reájuk.

— Miféle ráadás lennék én? És mire lennék ráadás? Kényelmesen eltűnődhettem, mert anyám aznap nem jött le fogócskázni a kertbe. Mikor később szomorúan hazaballagtam, Stanci nénit találtam ott anyával és a fekete bácsival az uzsonnasztal mellett.

— Gyere szépen, Etelka, köszönjél kedves vendégünknek... Tikász úr, a környéken tekintélyes földbirtokos és ma látogatásával éppen a mi szerény házunkat tisztelte meg... — szólt felém az anyám és az arca rózsalángban égett.

— Már találkozunk a pataknál és akkor köszöntem is a bácsinak, — mondtam kelletemül.

A bácsi zavartan pödörte a bajuszát és Stanci néniére kacsintott. Mit néznek ezek mindig olyan görbén egymásra?

— Igen helyes a kicsike, igen helyes! Van egy barátom, izé... Báró Solymosy, annak is ilyen helyes a leánykája!

— A mokrai földesurat gondolja, Tikász úr? — kérdezte mosolyogva az anyám. — Azt, akinek ezer lánca földje van?

— Igen, a Lászlót. Nagyon jó pajtásom. Gyakran vendég hozzám és megkérdezi: — no, hogy megy az üzlet, János? — azaz, hogy igen... nagyon tréfás ember! A gazdaságot akarja mondani!

És leültem és szájtátva néztem a jóétvágyu vendéget, aki egymásután hajította fel a rózsás céc-

Az európai háború új fejezete

A tengelyhatalmak együttes támadása a brit-sziget és az afrikai angol gyarmatok ellen. — Graziani tábornagy kezdi a gyarmatok elleni hadműveletet

Rómából jelenti a Centropa-Press: A Transkontinent Press jelenti: Most kezdődik az európai háború új fejezete és ütött Anglia órája. A tengelyhatalmak meg fogják támadni a brit szigeteket és az afrikai angol gyarmatokat.

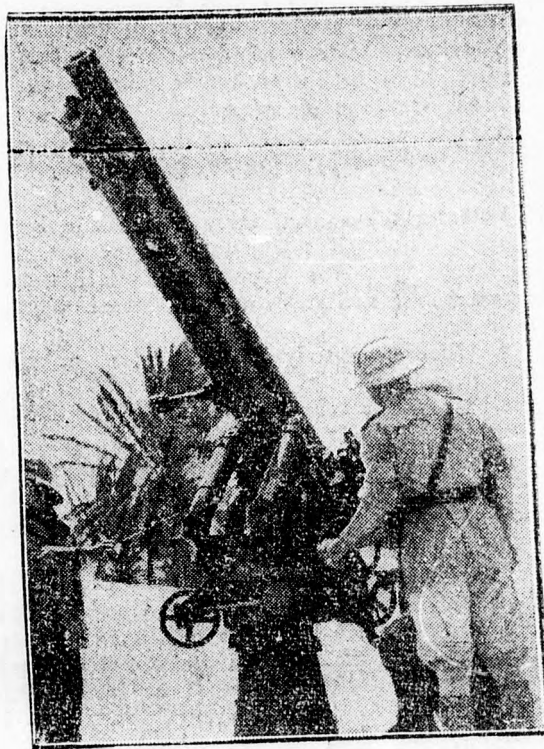
Ugyanezzel a kérdéssel foglalkozik a *Relazioni Internazionali* című hivatalos lap is. „Angliának ma — írja. — egyedül maradva kell védekeznie s a gazdasági fegyver hatalmas támadó eszköz ma a tengelyhatalmak kezében. Graziani marsall kinevezése azt jelenti, hogy Olaszország mint gyarmati hatalom hatalmas hadműveleteket kezdeményez e kiváló parancsnok vezénylete alatt. Anglia nem tudja a gyarmatokon tovább folytatni a háborút, ha Európában elveszti azt. Mihelyt Londont elfoglalják a tengelyhatalmak, Anglia számára nem marad más hátra, mint hogy mentse, ami még menthető.”

A katonai helyzet az Anglia déli partjain kezdett támadások után. Az angol királyi család ékszerait átmentették Kanadába.

Berlinből jelenti a Centropa-Press: Berlini katonai körök így ismertetik a jelenlegi katonai helyzetet:

— A legfőbb német hadvezetőség legutóbbi közleménye igen nagyjelentőségű, mert a gyors motoros hajók és a zuhanó repülőgépek eredményes működéséről számol be Anglia déli partjain. Nagyszámu angol teherszállító hajót süllyesztettek el és rongáltak meg ezen a vidéken. Ez az első eset, hogy a németek keményen döngetik a „ház kapuit”, ahogy Anglia déli partjait nevezik. Eddig a német tengeri és légitámadások célpontja a keleti part volt. Most már ehhez hozzájárul a déli partvidék, úgy-hogy a harapófógo már kialakult. Miért most

oly nagyjelentőségű a déli partvidék? Ezen a parton vannak a következő elsőrendű fontosságú kikötők: Brighton, Portsmouth, Southampton és Plymouth. A délkeleti és keleti parton lévő kikötők, így London és a cardiffi öböl felé itt vezet el az út. Az Északamerikából érkező hajók nagyrésze a déli és délkeleti partokon köt ki. Most, hogy ezt az övezetet zárlat alá helyezték, Anglia szívét újabb lidérenyomás fogja el és minden angol rettegéssel gon-

Olasz légharító üteg a libyai határon.

székből a tejszínhos kávé. Mégis valami nagy úr lehet, ha olyan jóban van a bárókkal, akiket mi csak olyankor csodálhatunk meg, ha végigkocsiznak a városban. Tikász úr most épp a szépasszony patyolat-kezelével készített mazsolás kalácsot dícsérte.

— Nem tud ilyen jót még az én szakácsnőm se, pedig az a leghíresebb főzőasszony az egész megyében! Ha valami nagy vendégség van az alispánéknál, mindig kiköleszünk...

Később, az uzsonna végeztével felszedelőködtek a vendégek. Én is ott cselettem-botlottam a nyomukban. Anyám végigvezette őket a gazdasági udvaron.

— Hát ez bizony csak olyan egyszerű kis gazdaság — mentegetődzött. Özvegyasszony nem ért úgy a munkához, mintha férfi lenne a cselédek után!

Tikász úr nagylelkűen bólintott.

— Szép eredmény ez így is egy magányos hölgytől! Tudom, mert én férfilétetre is eleget hajlódom a sok mihasznával! Tíz kocsis, tizenöt béres, meg az a sok napszámos. Nem győzők a körműkre nézni. Nálam meg az asszony hiányzik. De meg is nősnének hamarosan, ha kedvemre való menyecskét találnék... — és jelentős, széles mosollyal nézett az anyámra.

Az meg később körültáncolta az ebédőasztalt — Négyesfogaton fogsz járni nemsokára, kis Etelkám és olyan ruhád lesz, mint a mokrai bárókisasszonynak!

A szép kilátások rózsá-álmába ringattak és annál kevésbé értettem a következő napokban, hogy mit sajnálkoznak rajtam a szomszédasszonyok. — No, szegény kis árva. Neked is ütött a mostohakenyér órája!

Kitéptem magamat a símogató kezekből és szívszorongva futottam az anyámhoz, aki mostanában még a rendesnél is vidámabb volt.

— Édesanyám miért sajnál engem mindenki?

— Mert irigyek! — csattant fel az anyám haragosan. — Azt mondják érdeklődni kellene, ki-

féle-miféle ember, mintha nem lenne elég ajánlólevél a sok előkelő ismerős? Mind irigy a szerencsémre, csak nem hagyom a kedvükért eszaladni!

No, ettől a beszédől sem lettem sokkal okosabb, de nem kellett soká töprenkednem, mert a közeli hetekben esküvői előkészület verte fel a ház csöndjét. Ez már olyan dolog volt, amit én is megtettem, ami nekem is tetszett. A fekete hácsi is eljött néhányszor. Stanci néni meg olyan sebbel-lebbel varrt, mintha az ördögök ültek volna a nyakán. Még én is kaptam egy habkőnyű, rózsaszínű ruhát. A bárókisasszony sem jár különben. Mindenki csodálkozott a nagy sietségben, csak Stanci néni magyarázkodott sunyi buzgalommal.

— Nem bír már a szerelmével a ezegény ember! — és anyám ilyenkor mindig felragyogott, mint a pünkösdi róza.

A lakodalmom napján Tikász úr olyan pompás jelenség volt, hogy mindenki szájtátva nézte. A vastag aranyóralánc csak úgy feszült rajta, a mutatóján zöldkőves gyűrű villogott és a bajusza mint két vasvilla ágaskodott széljél.

— Kedves barátom, a püppök nagyon sajnálja, hogy elfoglaltsága miatt nem jöhetett el személyesen. Azért az egyházi szertartás csak holnap lesz a kastély kápolnájában. De addig is áldását küldte kegyednek, szép arám... — szölt kenetteljesen és anyám büszkén tekintett a vendégeken széljél. Hát meg mikor előállt Tikász úr sallangos négyese és a lovak fényes szőrén tűzcsovát fogott a nap!

En már csak a parasztszekerre jutottam, mely anya féltett kelengyjét vitte, mindjárt a lakodalmi fogat után, de ott is csodálatosan jól éreztem magamat. Rózsaszín ruhában, felpiperézve ültem a ládák és dunnák tetejében és élveztem a bámulást, mely a menetet kísérte. Jól alkonyodott már mikor alacsony házak ritka orához értünk.

— Ez Tikász úr faluja! — mondta az oláh fuvaros és én kíváncsi tisztelettel nyújtottam nyakamat, hogy meglássam a kastélyt, amelyben majd ezután élünk. De még nyoma sem látszott, mikor a falu közepén egy földszintes ház előtt megáll-

dol a tegnap megkezdett hadművelet folytatására, ami kétségkívül rövidesen be is fog következni. Az Anglia ellen irányul, újabb fenyegetés Franciaország északi partjainak meghódításával vált lehetségessé, amelyeknek légi és tengerészeti támaszpontjai most már mind a németek rendelkezésére állanak. Az acélgyűrű Anglia körül lassan, gonddal, de biztosan zárul. Az angolok idegessége ennek megfelelően nőttön-nő. Az angol királyi család ékszerait már át is mentették Kanadába. Maga Churchill is igyekezhet a királyi gyémántok után. — fejezi be a Centropa Press. — mert az angol keleti és déli partok elzárása után rövidesen sor kerül a nyugati partokra is.

A római légvédelmi intézkedések kiterjesztése a Vatikánvárosra.

Berlinből jelenti: A Német Távíráti Iroda vatikáni hivatalos helyről szerzett értesülés alapján közli: hogy nem felelnek meg a valószínűségnek azok az amerikai újsághírek, melyek szerint a vatikáni angol követ közölte volna, hogy az angolok nem szándékoznak Rómát bombázni, mert meg akarják kímélni a Vatikánvárost. A Vatikánvárosban teljesen a római légvédelmi intézkedéseket léptették életbe.

Német buvárhajó 22 ezer tonna angol hajóteret süllyesztett el a spanyol partok előtt.

Berlinből jelenti: A Német Távíráti Iroda jelentése szerint egy német buvárnaszád a spanyol partok előtt 21 és félezzer tonna ellenséges kereskedelmi hajóteret süllyesztett el.

Angol jelentések a Gibraltár elleni újabb repülő-támadásról és az angol hajóvesztésegekről.

Gibraltárból jelenti: Gibraltár felett ismét megjelentek idegen repülőgépek. Az angol elhárító tüzérség tüzelni kezdett. Bombákat nem dobtak le.

Londonból jelenti: A Reuter iroda közli az angol tengernagy hivatali jelentését. Eszerint a tengernagy hivatali titkársága sajnálatosul közli, hogy a *Warwing* angol torpedóromboló torpedótalálat következtében elsüllyedt. Az életbenmaradtakat egy másik angol hajó mentette meg még mielőtt a torpedóromboló elsüllyedt volna.

tunk. Az utcára kicsiny fűszeres bolt nézett, az ajtón csengő, mely hosszú drótján keservesen felsírt mikor valaki belépett.

— Ide most bemegyünk, kedves! — segített le Tikász úr anyámat. Azzal mindketten eltűntek és engem otffeledtek a küszöbön.

— Biztosan vásárolnak valamit! — nyugtatam meg magamat. A nagy egyedülvalóságban leültem a legfelső lépcsőn. De bizony sokáig nem jöttek. Az árok partján kaesák hápoztak és a maszatok kis parasztyerekek körém gyűlve, megbámultak lakodalmi díszemben. Egyszerre csak megjelent Tikász úr és a kocsis után nézett, aki még mindig ott állt a csillogó négyessel.

— Mondja meg a báró úrnak, hogy alázatosan köszönöm a szívességét! Maga meg forduljon be, ha erre jár, barátom, majd megisszuk az áldomást a nagy napra!

A kocsis megbillentette a kalapját és elporzott a négy gyönyörű táltossal. Én szájtátva bémultam új atyámra, akinek mintha gondfelhők gyülekeztek volna a homlokán.

— Te is itt vagy, kicsi? — mondta szórakozottan. — No várj, majd mindjárt kapsz valamit!

Csakhamar újra kijött a boltból és egy nagy rúd árpacukrot hozott. Engem ez az új fordulat tökéletesen kielégített. A cukrot szopogatva ültem a lépcsőn és elnéztem a boliba jövő falusiakat. Így estefelé egymásután sivitott a kis csengő fültépő muzsikája. Egy szurtos cseléde a vankosokat kezdte befelé hurcolni, egy süvőivény fiú pedig Tikász úr gyűrűjével és órájával a falu felé szaladt. Szemlélődésemből anya rázott fel, aki forgószélként pattant ki az ajtón és az arcán olyan tűzrózsák fakadtak, mintha fogócskázott volna.

— Mit csinálsz, te? — kiáltott reá a kis szolgálóra. — Rakod vissza azokat a párnákat azonnal! A leány, a fuvaros, de még a lovak is riadtan füleltek a pattogó asszonyra, aki most hevesen kézen fogott.

— Hát ez meg mi a csoda? — kérdezte haragosan, mert a ragados árpacukor az ujjaihoz ta-

Döntő szerepe van a háborús sikerben a légi haderő összekötő csapatainak

Adatok a német összekötő csapatok tevékenységéről

Világszerte a német hadsereg modern hadviselési módszereivel foglalkoznak a lapok. Ezzel kapcsolatban nagy figyelmet szentelnek a repülőgépek döntő fontosságú szerepének. Kevesen tudják, hogy milyen fontos szerepet játszanak a légi ütközeteknél az úgynevezett „légi összekötők”. Ezeknek a csapatoknak működési körét ismertetjük a német lapok cikkei nyomán az alábbiakban:

„Ti vagytok hadseregünk egyes részei együttműködésének képviselői. Ti tettétek lehetővé, hogy támadást indítsunk a szembenálló akadályok ellenére és hogy idejében feltartóztassunk bármily ellenséges offenzívát.” E szavakkal jellemezte Göring marsall, a német légi haderő legfőbb pa-

rancsnoka a légi haderő összekötő csapatainak tevékenységét, mely csapatok összekötő tényezőt képviselnek a támadás és védelem, légi haderő és légvédelmi tüzérség, parancsnokság és csapatok között, mely voltaképpen magvat jelent annak a légi haderőnek, mely a semmiből tört elő és ma már kezdeményező tényezőként számít Európa egén.

Mik tulajdonképpen ezek az összekötő csapatok? Rádiótávírók talán a parancsnokság szolgálatáról, mely oly fontos szerepet tölt be a parancsnokság és a harcoló csapatok között s mely bár izoláltan működve minden egyes hadseregrész számára, mégis az összes harcra vetett csapattevékenység együttműködését szolgálja?

A parancsok és jelentések villámgyors továbbítása

Békeidőben az egyes repülő, valamint léghárító egységek szétszórtan állomásoznak az egész német birodalom területén. Mivel ezen egységek tevékenységi színhelye gyorsan és elég gyakran változik, a repülőparancsnokság tervének megfelelően, a hozzájuk tartozó összekötő csapatoknak is gyorsan és hiba nélkül kell dolgozniuk. Amilyen gyorsan és meglepetésszerűen kapják a parancsnokságuk határozatait, épp oly villámgyorsan kell azokat a harcoló egységeknek továbbítaniuk.

Egy akció megkezdése előtt az illető parancsnoksághoz nagy számban érkeznek be jelentések. Egy légi támadás vezetésére okvetlenül szükséges, hogy a vonatkozó parancsok a legkisebb részletekig ki legyenek dolgozva, azaz a támadás pontos idejét, tárgyát, a repülés magasságát, továbbá az ellenség pontos helyzetét kell tartalmazni. Ehhez jönnek aztán a részletjelentések a legközelebbi és legmesszebbi előőrsokról, repülési jelentések az ellenség légi erejének mozgásáról, hogy a léghárító tüzérséget értesíteni lehessen s végül egy csomó jelentés még a várható időjárásról, valamint a leszállási viszonyokról. E hatalmas anyag feldolgozásához, mely anyag percről-percre változik és kiégészítődik, a parancsnokságnak szüksége van egy

padt. A másik pillanatban pedig már ott fekszik az út porában a finom csemege.

Nem mertem kérdezni, csak bámultam szívszorogva. Ugy álltunk ott mind a ketten, míg a leányzó visszarakta a párnákat és a fuvaros két fáradt gebéjét újra a kocsi elé fogta.

Tikász urat nem is láttuk többé, csak mikor már a kocsin ültünk tudtam annyit kibetűzni a sívár lámpafényből, hogy az üzletajtó felett ez állt: „Tikász János fűszer és rövidáru üzlete a Fekete Macskához.”

Anyám éppen akkor vezetgetett be az olvasás nehéz tudományába és büszkén mutattam neki.

— Anya, nézd mi van oda írva! El tudtam ám olvasni az egészet!

Anya kezét a számra tapasztotta. Akkor éreztem, hogy a keze nedves, mintha könnyeket törülgetett volna. Később, amint egymáshoz simulva ültünk, éreztem azt is, hogy anyám keble hevesen hullámozik, de mire egészen ránksötétedett és felfényltek fejünk felett a csillagok, lecsendesedve szorított magához.

— Fáradt vagy, Etelka? Nagy dolog az ilyen lakodalmi nap! Hajtsd ide a fejedet és aludjál egy kicsit!

Odahajtottam fáradt fejemet anyá keblére és hallgattam a szíve halk dobogását. Nagyszerűen éreztem magam. A lakodalmi ruha finom selyme hűsen simogatta tüzes arcomat és már csak úgy félálomban hallottam, hogy édesanyám halkán zümögött a csillagok felé gyermekkorom altatódalát.

Azután elaludtam és nem is tudom, mikor értünk haza, dunnás szekéren, a falunkra, honnan délelőtt olyan nagy fényel kirobogtunk.

Ha őszintének kell lennem, bevallhatom, hogy akkoriban nem értettem az egészről semmit s mindebből, ami történt, csak a porba hullott árpacukrot sajnáltam...

oly különleges csapatra, mely nemcsak a legjobb és legmeghízhatóbb tájékoztató eszközök felett rendelkezik, hanem a kapott megbízásokat vagy gyorsasággal, fáradságtalanul és biztosan végrehajtani is tudja.

A villamosság tudvalevően három milliószor oly gyors, mint korunk leggyorsabb repülőgépe. A Morse-készülék, a telefon, a teletip, rádiótávirda

A lengyelországi tűzkeresztség

A német összekötő csapatok a lengyelországi hadjáratban már átmentek a tűzkereszteségen. A német légi haderő hatalmas tevékenysége, valamint villámszerű előretörése, egy egységes front hiánya, melyet aztán egy mozgó háború helyettesített, megkövetelték a légi összekötő alakulatoktól, hogy tevékenységük legvégső határáig menjenek el, kemény és tökéletes próbára téve ki azokat.

A német összekötő csapatok ismertetésénél nem kell elfelednünk az ellenséggel közvetlenül szembenálló alakulatokat sem. Ezek hősiessége azonban nem talált érdemeik szerinti megbecsülést. Ezek a csapatok az ország belsejében légi jelentéseket közvetítenek a léghárító ütegek számára. A fronton a legelső csapatok alkotórészét képezik. Mint az ország belsejében, úgy itt is az a kötelességük, hogy meglepetésszerűen figyelmeztessék a csapatokat a következő légi támadásokra és tájékoztassák a vadászrepülőegységeket, valamint a légvédelmet a veszedelem ereje és eredete felől.

Német távirdászok a csatamezőn

Az őket hallgató drótnélküli állomások messze vannak, az ellenség előtt. Ezeket állandóan elő kell készíteni, hogy készen álljanak gépfegyvereikkel a közelgő támadás esetén. Egy ilyen légi jelen-

és rádiótelefon — legyen az drót, vagy drótnélküli — lehetőséget nyújtanak a villamosság felsőbbbégének kihasználásában.

A villamosság a hadvezetőség szolgálatában

A német légi összekötő csapatokhoz vannak beosztva azok, akik a repülőgépeken a rádiókészülékeket kezelik, a drótnélküli távíróállomásokon — melyek helyhez kötöttek, vagy motorizáltak — dolgoznak, avagy a meteorológiai rádióállomásokon és az ország különböző sebezhető pontjain felállított léghárítóknál vannak elfoglalva.

Az összekötő légi csapatok szolgálata rendszerint tágas, világos helyiségekben nyer elhelyezést, melyek tele vannak leadó és felvevő különféle készülékekkel. Mindenhol a legnagyobb tisztaság van s semmi sem zavarja a Morse-készülékek telepeinek kattogását, sem a telefonok berregését. Innen vezetnek vonalak a repülőter, a parancsnoki állomások, valamint a főhálózat felé. Az épület falé az antennák hálója van kifeszítve. A német légi haderő főparancsnoksága így küldi szét parancsait messzi a birodalom határaitra, láthatatlanul és az ellenség részéről felfoghatatlanul. Így egy repülőter összekötő központja valóban a harctereken birkózó láthatatlan energiák szimbólumainak egyikét képviseli.

Mindjárt másképp néz ki azonban az összekötő szolgálat akkor, amikor a parancsnokság, mellyel az összekötötést fenn kell tartani, naponként, sőt már óránként mozgásban van s a kábeleket az ellenség talán már el is szakította. Ekkor az építő osztagok állandóan uton vannak, javítják az elszakadt vezetéseket, hosszútávú kábeleket helyeznek el, utakat építenek, majd tavak és hegyek megkerülését szervezik meg. Mindezen munkálatok nagy elővigyázatosságot igényelnek, tekintet nélkül arra, hogy az ellenség látja a munkálatokat s bombázásba kezd, vagy sem.

tést közvetítő német csapat Lengyelországban az ellenség közvetlen közelében helyezkedett el. A rádiótávirdász összekötötést szerzett a hátul levő parancsnoki állással, míg a csapat 28 embere lebesben állt, feszült figyelemmel hallgatva minden neszre készen tartva. Röviddel ezután egy lengyel lovasbrigád indult rohamra. A huszonnyolc ember teljes erejéből védekezett, sokan meg is sebesültek közülük, végül is azonban nem volt már mit tenniük, megadták magukat. Erre az egyik lengyel lovastiszt megkérdezte a távírdászt, ki helyét nem hagyta el, hogyan kell a drótnélküli távírókészüléket kezelni, mire a távírdász azzal felelt, hogy ő bizony nem tudja, mert ő csak az osztag — szakácsa. Az osztag parancsnoka, egy főhadnagy, erre meggyőző módon elkezdte magyarázni, hogy a készülékben csak az időjárásjelentéseket lehet közvetíteni s hogy a távírdász azonnal megszökött, mi helyt a lengyeleket megpillantotta. A lengyelek azonban nem várták be a magyarázat végét, hanem röviden összezúzták a készüléket. Az eset azonban a németek részére örömdetektus „happy end”-el végződött, mert mialatt a németek elindultak a fogás felé, a lengyel különítményt egy német páncélos autóbusszal támadta hátba és teljesen szétszórta — mondanunk sem kell — a távírdász utolsó pillanatban leadott SOS-kiáltásának eredményeképpen.

Junius hónapban tizennégy százalékkal drágult a megélhetés

A háború kitörése óta 36.4 százalékkal emelkedtek az árak

Bucurestiből jelentik: A hivatalos árféltételek szerint junius hónapban az árak átlagban tizennégy százalékkal drágultak, országos viszonylatban, ami által a háború kitörése (1939. augusztus 31.) óta tapasztalt árdragulás 36.4 százalékra emelkedett fel. Az egyes ártényező csoportok közül az élelmiszerek átlagban 11 százalékkal emelkedtek juniusban és ezek közül is feltűnő a megélhetésért termékek áremelkedése, melyek közül egyesekben a kenyérár is meghaladja a drágulást. A ruházati cikkekben 14

százalékos, az egyéb közszükségleti cikkekben átlagban hat százalékos volt a juniusi drágulás.

Az Argus juniusvégi átlagindexe 5516, a májusvégi 5024-gyel szemben, ami szintén cca 14 százalékos drágulásnak felel meg. Az élelmiszerek indexe 4993 (május végén 4401), a ruházati cikkek indexe 6318 (5570), az egyéb közszükségleti cikkek indexe 5428 (május végén 5101). Az 1939 augusztus végi 4065-ös átlagindex junius végéig 5516-ra emelkedett fel, ami 36.4 százalékos drágulásnak felel meg a háború kitörése óta.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ORADEA, II. KÁROLY KIRÁLY-UT 5. SZÁM.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 900, félévre 450, negyedévre 225, egy óra 75 lejt.
 Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P. — Egyes szám ára 20 fillér, — vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekkszámánk sz.: 80.037.
Telefon: 12-27.

Kéziratokat nem őrzünk meg s nem adunk vissza

Időjárás

A bucaresti időjárásutató intézel jelentése szerint a várható időjárás: Előnk észak-északnyugati szél, keleten eső, a meleg keleten is megszűnik.

Másodszor virágzik az akácia Dicsőszentmártonban. Emberemlékezés óta nem fordult elő Dicsőszentmártonban, hogy július hónapban másodszor is virágozzon az akácia. Török János szőlőművelő kertjében az akácia másodszor is kivirágzott. Kristó Károly nyugdíjas gyümölcskertjében az almafa másodszor is virágzott. A szakemberek nem tudnak olyan esetet, hogy termőfa másodszor is kivirágozzék. Most almatermés és virág egyszerre díszítik a fa koronáját. Arra következtetnek ezekből a jelekből, hogy szép hosszú ősz lesz.

Hétfőtől Kézdivásárhelyen. Kézdivásárhelyről jelentik: Hatalmas zivatar vonult el az elmúlt nap Kézdivásárhely felett. Mintegy tíz percen keresztül galambtojás nagyságu jég hullott, ami különösen a veteményekben okozott pótláhatatlan károkat. A villám becsapott Vertán János dr. rádióantennájába, szétszakította s a környéken több rádiót, villany- és telefonhuzalt rongált meg. Villámcsapás ölte meg Kovácsnán Deák Imre földhírtokos tízéves Imre nevű fiacskáját, aki az udvaron egy diófa alatt játszadozott.

KÖZBENJÁRÁS A VÁRMEGYE FŐNÖKÉNÉL NÉHÁNY BIHARMEGYEI KÖZSÉG ERDEKÉBEN. Nagyvárad. Saját tud. Dr. Soós István országgyűlési képviselő kedden délelőtt megjelent Todoruţ tábornok-megyeifőnökél. A képviselő több biharmegyei község lakosságának kívánásait és sérelmeit terjesztette elő a megyefőnöknek. A megyefőnök jóindulatul meghallgatta az előterjesztéseket és megígérte, hogy azokban a kérdésekben, amelyek az ő hatáskörébe tartoznak, megteszi a szükséges intézkedéseket.

CSIKSZEREDÁBAN VASÁRNAP, HÉT-FŐN ÉS KEDDEN VANNAK A HUSTALAN NAPOK. Saját tud. Újabb intézkedés szerint a megye területén a hustalan napok jövőben vasárnap, hétfőn és kedden lesznek. A csikszeredai mézárások közhírré tették, hogy erre való tekintettel üzleteiket vasárnap egész napon át zárva tartják.

Elfogta a bucaresti rendőrség az egymillió lejes ékszerlopás tettesét. Bucarestből jelentik: Sur Sofia asszony, aki a Luis Blank utca 6. sz. alatt lakik, bejelentette a rendőrségen, hogy egy takarítónőt alkalmazott, akinek meg sem kérdezte a nevét. A takarítóasszony észrevette, hogy a hálószoba kályhájában egy ékszeresdoboz van. A kazettában egymillió lei értékű ékszer volt. A takarítónő természetesen ellopta a kazettát. A rendőrség bravúros nyomozással elfogta a tettest, Vad Floriciát, aki Chitila állomásán rejtőzött. Beismerte a lopást és megnevezte az orgazdát is Maria Sandgian nevű asszony és Hokner Nichita ékszerész személyében. Az ellopott ékszert megtalálták. A tolvajt és a két orgazdanót átadták az ügyészségnek.

A megáradt Békás-patak újabb halálos áldozata. Csikszereda. Saját tud. A napokban megírjuk, hogy a Gyilkostónál lévő ugynevezett Békás-szorosban folyó Békás-patak a sok eső és felhőszakadás következtében annyira megáradt, hogy nemcsak fákat, köveket szakított le partjai mentén, hanem elmosta a nemrégén készült uttest jórészét is. Ezenkívül egy középkorú férfi holttestét is partra vetette. Személyazonosságát mindeztideig nem lehetett megállapítani, miután a holttesten talált rongyos ruházat zsebeiben semmiféle iratot nem találtak. A Békás-patak a napokban végigvonult vihar alkalmával újabb halálos áldozatot követelt. Az újabb áldozat ezután nő. Tatár Anna gyergyóbékási lakost a Békás-patak elsodorta és felismerhetetlenségig szétzúrt. A patakmeder sziklás akadályai. A hatóságok megállapították, hogy a halálos balsétért senkit sem terhel felelősség.

FELELVÁS A JÓZSEFFALVI GYŰJTÉS ÜGYÉBEN. Felhívjuk az összes tagozati elnököket és lelkeseket, akik hivatalos gyűjtőívet kaptak a józseffalvi tüzkárosultak javára való gyűjtés céljából, hogy a gyűjtőívet és a beszedett összeget három napon belül a Népközösség irodájába (Nagyvárad, Duca-utca 9. szám) okvetlenül sziveskedjenek beküldeni. Biharmegyei Magyar Népközösség elnöksége.

„SŰRGŐS” TÁVBESZÉLGETÉSEK DÍJAZÁSA. Temesvár. Saját tud. A telefonfőnökségtől kapott értesülés szerint az új távbeszélődíjazás értelmében a „sürgős” telefonbeszélgetéseket ezentul nem a rendes díjzabás háromszorosával, hanem a rendes tarifától kétszeresével kell díjazni. A sajtóbeszélgetésekre vonatkozólag az eddigi intézkedések maradnak érvényben, vagyis az ilyen beszélgetés díját ötvenszázalékos kedvezményvel állapítják meg, de sajtóbeszélgetés csak délelben 4 és 15 óra között és esti 18 órától reggeli 8 óráig lehetségesek.

Terményárak Nagyváradon. A nagyváradi terménytőzsdén a következő árakat jegyezték: Buza 600, árpa 575, rozs 505, zab 650, tengeri 600. Nullás liszt 1220, 2-ös számú 1160, 4-es 1120, korpá 405, tökmag 1460, napraforgómag 875, repce 1350 lei.

Belefulladt két kislány a Hollód-patakba. Nagyvárad. Saját tud. Harza Florika és Tom a Mária 8 éves hollódi kislányok kimentek fürödni a Hollód megáradt vizébe. A gyerekek nem tudtak uszni és a víz elsodorta őket. Harza Florika holttestét sikerült megtalálni, de a kis Tom a Mária holtteste eddig még nem került elő. A két gyereklány megdöbbentő tragédiája nagy részvétet keltett.

Sok beszéd szegénység.
 Ha azt akarod, hogy titkaidat megőrizzed, előbb te őrizd meg azokat.
 Szükszavuságért kevés embert ítéltek el, de annál többet szószátyárkodásért.

A KÖRÖS ELSŐ HALOTTJA. Nagyvárad. A nyári fürdésnek halálos áldozata van Nagyváradon. Négy nappal ezelőtt a „Szilvásban” fürdött Cuc Teodor nagykarolyi illetőségű 51 éves munkás, aki valószínűleg örvénybe került és belefulladt a Körösbe. Holttestét hétfő délután vetette ki a Körös a vasúti Vashidnál.

Vonat elé vetette magát egy vasutas Bács és Kolozsvár között. Kolozsvárról jelentik: Borzalmos módon vetett véget életének Bács és Kolozsvár között Hodoreanu Petre 26 éves kiscsányi kocsi felírő, aki a Nagyváradról herobogó személyvonat elé vetette magát. A mozdonyvezető már nem tudta megállítani a vonatot és így a kerekek teljesen összeroncsolták a szerencsétlen embert. A kiszállott bizottság, a szemtanúk vallomása alapján megállapította az öngyilkosságot és beszállította Hodoreanu holttestét a bonctani intézetbe. Ugyanakkor a rendőrség értesítette Hodoreanu rokonait az esetről. Az öngyilkos vasutas nem hagyott bucsulevelet hátra.

Shirley Temple, a híres amerikai csodagyermek nemcsak filmekben, hanem a színpadon is látható — vidám nyári hálókönvess részt Kaliforniában

TÖLTSE
 minden szabadidejét az ózondús
 pormentes és fenyőillatos

Püspök-fürdő
 rádiumos
hullám-fürdőjében,
 ahol népszerű 20 lejes jegyárral
 egész nap szórakozhat.

Allandó hullámverés.
 Szellemileg kimerülteknek elsőrangú!

KIRABOLTAK EGY GYLKOSTÓI VILLÁM-LÁT. Csikszereda. Saját tud. Sărescu Aurél fővárosi ezredes gyilkostói villájának házmeistere jelentette a gyergyóbékási csendőrségnek, hogy távollétében, éjjel, ismeretlen tettesek behatoltak a villába és azt teljesen kirabolták. A csendőrség erőlyesen nyomozza a tetteseket és feltevése szerint a házmesternek is benne van a keze a betörésben.

Két súlyos gépkocsiszerencsétlenség Kolozsvár közelében. Kolozsvárról jelentik: Az elmúlt napon két gépkocsiszerencsétlenség történt Kolozsvár közelében. Tordaszentlászló és Gyalu között, a László-garázs tulajdonát képező Zs 3 Cluj jelzésű luxuskocsi eddig még meg nem állapított körülmények között az utat szegélyező árokba zuhant és ott felfordult. Négy utasát az arahaladók eszméletlen állapotban emelték ki a kocsi roncsai alól. Csakhamar megérkeztek az időközben értesített mentők is, akik beszállították a sebesülteket a klinikára. — A második szerencsétlenség Kolozsvár és Szamosfalva között történt, ahol egy tűzifával megrakott és öt személyt is szállító teherkocsi egy előhaladó jármű megelőzése közben az árokba zuhant. A sebesült utasokat a klinikára szállították. A szerencsétlenségek ügyében a kolozsvári rendőrség megindította a vizsgálatot.

NAGY PUSZTÍTÁST VEGEZ A SERTESVESZ CSIKMEGYE SERTESÁLLOMÁNYÁBAN. Csikszereda. Saját tud. A megye községeiből érkező jelentések szerint sertésvész dühöng a falvakban és nagy pusztítást végez a sertésállományban. Nagy gondatlanság és felelőtlenység a gazdaközönség részéről, hogy idejében nem gondoskodik a sertések beoltásáról, mely célra a Mezőgazdasági Kamara ingyen oltóanyagot bocsát rendelkezésre. Egyébként a vármegyei állatorvosi hivatal vezetője, Szabó Géza állategészségügyi főfelügyelő minden intézkedést megtett a vész terjedésének meggátolására.

Olcsóbb lett a kenyér és a liszt Temesváron. Saját tud. A királyi helytartóság a Temesvár város részéről előterjesztett maximális árakat jóváhagyta, úgy hogy ezek életbe léptek. Leszállították a liszt- és kenyérárakat, egyes husarak megrágtak. Maximáltak, miként már jeleztük, a felvágott s más husnemű árait. A következő árakban történt változás: Liszt: négyes liszt a malomban és raktárban 10.50 lei, az eddigi 11 lei helyett, vegyeskereskedésekben szintén 10.50 lei, ötös liszt 10 lei helyett 9.50, hatos liszt 7.50, hetes liszt az egész vonalon 6.50. Kenyér: a négyes lisztből süttött kenyér ára 12 lei helyett 11.50, az ötös liszt 10 lei helyett 9.50, hatos liszt 7.50, heből való kenyér ára 8.50 helyett 8 lei, a hetes lisztből 7 helyett 6.50 lei. Birkahus 20 és 18 lei helyett osztályonként 22 és 20 lei. Kávéházi menük: elsőosztályu helyiségben 30 és 35 lei helyett most 40 és 46 lei, a másodosztályuban 25 és 35 lei helyett 35 és 41 lei. Kolbászfélék: vékony kolbász nagyban 44, kiskereskedelemben 60 lei különként, főtt karaj 48 és 56 lei, lauzel kolbász 48 és 60 lei, zsír és hárj 60 és 80 lei, marhahusból való szalámi 40 és 60 lei, füstölt szalonna 54 és 62 lei, sonka 90 és 120 lei, disznósajt 36 és 48 lei, kolbász 52 és 64 lei, füstölt sertésnyelv 90 és 120, füstölt marhanyelv 90 és 120, debreceni 66 és 80, tőpörtő 30 lei különként.

Az oradeai mozgóképszínházak műsora:
 APOLLÓ: A FINOM URI HAZ.
 DORIAN: I. RIG CSZLLAGA. II. AZ UTOLSÓ ROHAM.

Szezonvégi nagy olcsó elárultás

Japport cukrászdával szemben

LUX

Bulevardul Regele Ferdinand 3.

Telefon: 15-39

CIPŐÁRUHÁZBAN

Telefon: 15-39

Női-, férfi- és gyermekcipők

Lei: 175, 225, 275, 325, 395, 495, stb.

Varrott talpu római szandálok számonként 7 lei

A temesi királyi helytartóság hivatalos közleményben cáfolja a Temesvár város kiürítéséről elterjedt híreszteléseket

Nyugalmának megőrzésére szólítja fel a lakosságot

Temesvár. Saját tud. A temesi királyi helytartóság hivatalosan közli:

A közönséget ismét nyugalmának és higgadtágának megőrzésére kérjük. A hatóság nem gondol a mi területünk kiürítésére, miután erre nincsen semmi ok. Abból, hogy helyenkint hadseregbeli tagok, vagy azok hozzátartozói átköltözése tapasztalható, nem szabad azt a riasztó következtetést levonni, hogy a hadsereg jelenleg mozgásban van. Hadseregek a legnagyobb nyugalom idején is mozdulatokat hajthatnak végre, ezredeket, zászlóaljkat, hadtesteket, iskolákat, stb. szolgálati érdekből egyik helyőrségből a másikba helyezhetnek. Ha most ilyen mozdulatokat lehet észlelni, vagy csak egyszerű eltolódásokról van szó, de semmire Temesvárnak a hadsereg részéről való kiürítéséről vagy elhagyásáról. Ha a katonai szolgálatban álló személyek családtagjai el is utaznak, így ez csak természetes, miután a hadsereghez tartozók családtagjai semmiképp nem maradhatnak Temesváron, ha azokat, akik zsoldjukból, vagy más járandóságukból tartják el őket, szolgálati érdekből máshová helyezik.

Egyébként esetleges kiürítés esetére egészen pontos intézkedések vannak előkészületben és pontosan meg van szabva, ki mikor és hová távozik, mikor hagyhatja el lakhelyét és hová kell utaznia. Senki se gondoljon arra, hogy kiürítés esetén bármikor és bárhová utazhatik.

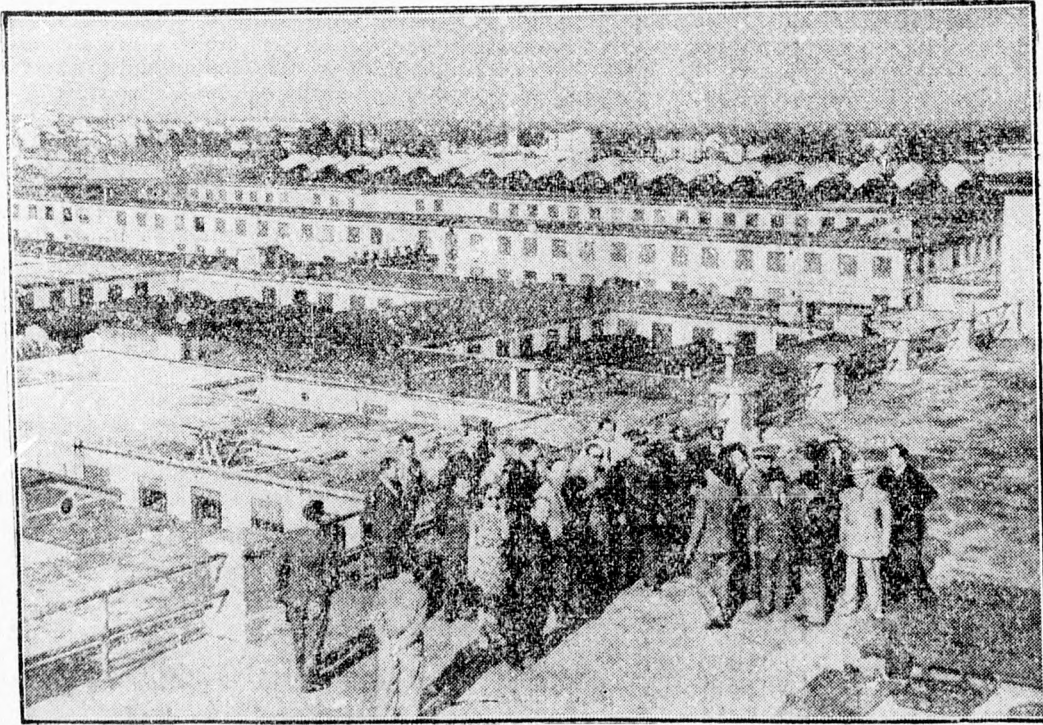
A temesi királyi helytartóság azonban szívesen meg van győződve arról, hogy ilyen intézkedés alkalmazására nem kerül sor.

Ezért ismét felhívja a helytartóság a lakossá-

got, hogy a költöztetésekkel kapcsolatban őrizze meg nyugalmát.

A temesvári katonai zónák lakóinak jelentkezése.

Temesvár. Saját tud. Jelentettük, hogy Temesváron öt új katonai zónát határoztak meg. Katonai zóna a Belváros jelentékeny része is. A rendőrkvesztura most közölte, hogy a zónák pontos kiterjedését a városvezetés a városvezetés tervrajzon lehet megtekinteni. Egyébként a rendőri közegek az illető házak lakóit értesítik, hogy jelentkezniük kell. Ugyanis mindazoknak, akik a most megállapított katonai körzetben laknak, a rendőrkvesztura közbiztonsági hivatalában július hó 20-áig jelentkezniük kell, illetve ezen időpontig kérvényt kell beterjeszteniük személyazonossági igazolványuk katonai láttamozására, illetve a lakhatási engedély elnyerésére. Akik az illető körzetben már 1938 december 16-a előtt is laktak, a bélyegmentes kérvényhez csatolják személyazonossági igazolványukat s a népesedési hivatal bizonyítványát, amelyből hivatalosan is kitűnik, mióta laknak ott. Akik az említett időpont után költöztek a körzetbe, a fentiekben kívül csatolják még születési-, házassági-, állampolgársági bizonyítványukat, katonai iratukat (a katonai könyvecské másolatát), állami és városi adónyugtájukat, ügyészégi bizonyítványt s az etnikai származásukról szóló bizonyítványukat, amelyet a városi vezetőségtől kell kérniük. Mindenkinél, aki tizenötödik életévét már betöltötte, be kell terjeszteni kérvényét s a megkívánt iratokat. A kérvényben meg kell említeni a kérvényező foglalkozását is, valamint indokolnia kell, miért költözött a körzetbe.

Ez az érdekes kép a milánói Prielli-gyár egyik épületének tetején készült, amikor külföldi újságíróknak mutatták be a gyártelepet.

Csik megye mezőgazdasági adatai az elmúlt gazdasági évben

Csikszereda. Saját tud. A Csikmegyei Mezőgazdasági Kamara most tette közzé a múlt gazdasági évben kifejtett tevékenységével kapcsolatos adatokat. Ezek az adatok beszédesen igazolják, hogy hozzáértő vezetés mellett még a zord-éghajlatú Csikban is nagyon szép eredményeket lehet elérni. A jelentés szerint a megye hatvan községében 28.641 család él, 171.157 lélekszámmal. A megye 130.000 hold művelésre alkalmas területéből 5600 holdat ősziüzével, 16 ezer holdat őszirozással, tízezer holdat ősziárpával, 1800 holdat tavaszüzével, tízezer holdat tavaszi árpával, 9000 holdat búkkönnnyel, 32 ezer holdat zabbal, 350 holdat tavaszrozással és 60 holdat kukoricával ültettek be. Mesterséges takarmány tekintetében igen nagy holodás észlelhető. 3000 holdat fűvel, baltacinnal, hétezer holdat herével és lucernával ültettek be. A burgonyatermelés is fokozódott. Az idén már 22 ezer hold került beültetésre. Az 51 közbirtokosság 75 ezer hold, 35 község pedig 39 ezer hold, összesen 114 ezer hold legelőterület fölött rendelkezik. Allatállománya a megyének: 16.072 db ló, 72.948 szarvasmarha, 624.005 juh és 16.623 db sertésből áll. 21 db mén, 255 bika, 2593 kos és 92 db kan szolgálja a tavaszi tenyésztés ügyét. Még 140 db bikára és 54 kanra van szüksége a megyének. A jelentés végül köszönetet szavaz Kozán Imre gazdasági főfelügyelőnek, Bors János tanácsosnak és Erney Árpád szakelőadónak lelkes és eredményes tevékenységükért.

A Csikszeredai Dal- és Zeneegylet ötvenéves jubileuma

Csikszereda, július hó.

„A Hargita alján, míg dalnokok ének,
Csak boldog időkről beszéljen az énekl...”

Ez a jellegző a Csikszeredai Dal- és Zeneegyletnek. Néhai jó Kassai Lajos kanonok, ny. főgimnáziumi igazgató a szerzője. Ez a székely Dal- és Zeneegylet, melyet ezelőtt ötven esztendővel hívtak életre, minden szépért, nemesért lelkesedni tudó elődök, 1890-ben alakult. A magyar dal- és zeneművészet terjesztését és fejlesztését tűzte ki célul. Ezt a célt kezdetben csak helyi jelentőségű keretek között munkálta, de 1910. év tavaszán újjászervezett formájában már szélesebbkörű tevékenységbe kezd. 1913-ban részt vesz a brassói Magyar Dalárda ötvenéves jubileumán. 1914-ben ünnepélyes keretek között zászlót szentel s a nagy világhírűsége után, zászlója fennlen bogtatásával a csikszentmártoniaknak, csiksomlyóiaknak, székelyeknek és csikszentdomokosiaknak szerez a magyar dal szépségével és erejével nagy erkölcsi sikert elért emlékezetek kulturális értékeit.

Azonban nemcsak a város közelében fejt ki számottevő és népszerűsítő tevékenységet, hanem ellátogat Gyergyószentmiklósról, majd Kézdivásárhelyre is, az ottani dalos egyesületek jubileumi ünnepségeire. 1923-tól kezdődőleg már az országos megmozdulásokból is kiveszi részét. Ebben az évben részt vesz a kolozsvári első, 1928-ban a marosvásárhelyi második és 1935-ben ugyancsak a marosvásárhelyi ötödik országos dalosversenyen. Valamennyi alkalommal derekasan megállta helyét. Az első versenyen jegyzőkönyvi dícséretet kapott. A másodikikon elnyerte a vegyeskarok első csoportjának első díját. Az 1935-beli országos versenyen pedig a férfikarok első csoportjának első díját hozta el. Ezenkívül 1937-ben részt vett a brassói Katolikus Nagygyűlés dalosünnepén, ahol nagyszerű dalszámával általános elismerést keltett. 1939-ben pedig a csikszeredai Katolikus Nagygyűlés díszelőadásán, legutóbb pedig a segessvári Petőfi-ünnepély díszhangversenyén remekelt. Ezek tevékenységének vázlatos, nagyobb eseményei, de ezenkívül számtalan magas színvonalú hangversenyen, több színdarab és dalmű megrendezésével írta be nevét a csiki székely kulturmozgalmak történetébe.

Minden idők történetében sok volt ötven esztendő. A mai korban még jelentősebb dátum. Nehéz időköt élünk. Nem tudjuk, hogy a titokzatos jövő mit tartogat számunkra. Ezek a bizonytalan idők tehát nem alkalmasak a nagyobb szabású és nyilvánosabb ünneplésre. Azonban az események krónikásának nem szabad eisiklania félévszázad kulturmunkássága fölött és lélekben, bensőségesen ünnepli a nagymultú Csikszeredai Dal- és Zeneegylet félévszázados jubileumát nemcsak a város, hanem egész megye székely lakossága. (a. l.)

Pályázat a nagyváradi Papneveldebe való felvételre

Azok az ifjak, akik hívatást éreznek a papi pályára és a szükséges szellemi és testi tulajdonságokkal rendelkeznek, terjesszék be folyamodványukat az Egyházmegyei Hatósághoz Nagyváradon. A sajátkezü folyamodványhoz mellékelni kell: a) keresztlevelet; b) érettségi bizonyítványt vagy ennek sikeres letételéről szóló igazolványt; c) a plébános (hitoktató-hittanár) zárt borítékban csatolt jellemző jelentését; d) a szülők házassági bizonyítványát; e) bérmelevelet. A személyes megjelenésre a jelentkezők a beküldött okmányok alapján értesítést kapnak. A felvételi vizsga anyaga: hittan, latin nyelv, szónoklás és ének.

1. számú rendelet 1940 július 3-ról

Mi Corniciou Grigore hadtestfőnök, a Nagy Egység parancsnoka, figyelembevve a 856. számú 1938 február 11-én kelt és a Monitorul Oficial 34-ik számában 1938 február 11-én közzétett rendelet törvényt, amely az egész ország területére elrendelte az ostromállapotot, tekintettel a közrend fenntartására és az állam biztonságára:

elrendeljük:

1. Megsemmisítetnek az összes fegyverviselési, robbanó anyagok, vagy egyéb muníció tartására vonatkozó engedélyk; kivételt képeznek a vadászfegyverek, vagy a tartalékos tisztek számára és a vállalatok, vagy intézmények őrzésére adott engedélyk, amelyeket a katonai hatóságok 1940 május 29-ike után a nemzetvédelmi és belügyminisztérium által kiadott 1940. 31. számú közlemény 1. szakasza megjelölt.

2. Azon lakosok, akiknek fegyverviselési engedélye érvényét veszítette, valamint azok, akik fegyverviselési engedély nélkül tartanak fegyvert, vagy robbanó anyagot, kötelesek azt 1940 július 10-én 18 óráig beszállítani a városokban a rendőrséghez, községekben vagy falvakban a csendőrsztagokhoz s erről igazolást kapnak.

3. A lakosság köteles a legnagyobb szigorral alávétetni magát a gáz- és légvédelmi intézkedéseknek.

4. Senki se utasíthatja vissza a katonai hatóság oháját, hogy szállást adjon katonáknak, közlekedési eszközöknek, vagy a hadsereg tulajdonát képező állatoknak.

5. Az összes nyílvános, fogyasztási és szórakozási helyek éjszakai zárórája 23 óra.

6. Be fognak záratni az olyan nyilvános helyiségek, vagy klubok, amelyekben a hadseregről, az ország védelméről folytatnak eszmecsereket, vagy terjesztenek erre vonatkozó híreket.

7. A legszigorúbban tilos bármiféle gyűlés tartása, akár zárt helyiségben, akár szabad ég alatt az illetékes katonai hatóság engedélye nélkül.

8. Tilos propagandát fejteni ki bármiféle eszközökkel és bármiféle körülmények között, bármely idegen hatalom érdekében, amivel konfliktus idézhető fel s tilos a lakosság közt agitálni, vagy ezuton kutatni a katonai műveletek lényegét.

9. Szigorúan tilos a szabotázásra, pánikkeltésre irányuló propaganda, valamint a hadsereg műveleteinek, rekvirálásának, vagy pedig az adófizetés zavartalanosságának megezikítésére irányuló buzdítás.

10. Azok, akik tudomásul bírnak a fenti szakaszban foglalt cselekmények elkövetéséről s nem jelentik fel az illetéket, büntetésben részesülnek.

11. Tilos bármilyen helyen és bármilyen formában kommentálni vagy közlést tenni róla, terjeszteni híreket, még ha a valóságnak meg is felelnek s ezzel véleményt nyilvánítani a hadműveletekről, a csapatok helyzetéről, tartózkodási helyéről, a katonai hatóságok rendelkezéseiről, vagy a román, vagy szövetséges hadsereg ügyeiről, épp így személyiségekről, akik a hadsereg egyes elemeihez tartoznak, vagy azoknak rendelkezései alatt állanak.

12. Szigorúan tilos vasuton, közutakon, szárazon, vizen és levegőben bármely idegen állampolgárnak utlevél, vagy más személyazonossági igazolás nélkül utazni.

13. Szigorúan tilos tüzet gyújtani nyílt mezőn, vagy távolságból látható zárt helyiségből kiszűrődő világosságot előidézni, légiradió esetén, vagy ellenes repülőgépek jelzésének pillanatától.

14. Tilos szállást adni, vagy rejtgetni idegen személyt vagy katonát, anélkül, hogy ezt nyomban ne közöljék az illetékes katonai hatóságokkal.

(Folytatjuk.)

Az Egyesült Államok és Latin-Amerika

Délamerika nyersanyagainak szerepe az Egyesült Államok hadiiparában

Délamerika nyersanyagai napról-napra mind nagyobb jelentőséghez jutnak a mostani világháborúban. Anglia, mely a XIX. század végéig a legfőbb iparikk szállítója volt latin Amerikának, mindinkább szemben találja magát az Egyesült Államok versenyével. Ennek a gazdasági harcnak az első eredményei nem kedvezők Anglia számára. Az 1914-es világháború előtt az Egyesült Államok délamerikai tőkebefektetései 177 millió dollárra emelkedtek, míg az angol tőke körülbelül 2,9 milliárd dollárral volt érdekelve.

A legutóbbi kimutatások szerint a 4,6 milliárd dollár angol befektetés inkább a kölcsönökben (1,3 milliárd) és vasutérdekeltségekben (2 milliárd) jelentkezett. Az Egyesült Államok érdekeltsége így oszlott meg: kölcsönök 1,3 milliárd, vasutberuházás 186 millió, petróleumiipar 687 millió, más iparok 771 millió, feldolgozó marok 258 millió, közszégi vállalkozások 593 millió, mezőgazdaság 536 millió. (A számok dollárban értendők.)

Ez a helyzet természetesen megváltoztatta az Egyesült Államok és Anglia szerepét a dél-amerikai országokban. A legfőbb nyersanyag lelőhelyek ma az amerikai tőke ellenőrzése alatt állanak. K. Carr legutóbbi Délamerikáról megjelent könyvében a következőket írja: „Mi, amerikaiak, arra a megállapodásra jutottunk, hogy ennek a világrésznek a miénknek kell lennie.”

A petróleum és vasérc

1938-ban latin Amerika olajtermelése 45 millió tonnát tett ki. Ennek több mint a felét 27,8 millió tonnát Venezuela termelte, a második helyet 9,1 millió tonnával Peru foglalja el. Az olajtermelés negyötöde kivételre kerül. A petróleumtermelés és eladás monopolizálva van: a termelés negyven százaléka a „Standard Oil Company of New Jersey” Rockefeller érdekeltség, 32 százaléka pedig az angol „Royal Dutch” világtársaság kezében van. A petróleum iparban ez az egyik rendszer épűgy, mint a többi nyersanyagiparban is, lehetőséget biztosít az angol és az amerikai tőke számára is, hogy nagy nyomást gyakoroljon a délamerikai államokra. K. Carr már idézett könyvében megállapítja, hogy a két világtársaság rendkívüli politikai befolyással bír Dél-amerikában.

Egyik legjelentősebb nyersanyaga Délamerikának a vasérc. A legnagyobb vasérc lelőhelyek Braziliában vannak s különböző értékelések szerint 1,7 milliárd tonnát tesznek ki. Brazília évi termelése négymillió tonnát tesz ki. A mástélmillió tonnás chilei vasérc termelés a „Bethlehem Steel”, amerikai társaság kezében van. Ez a társaság 1929-ben Venezuelával is szerződést kötött 35 millió tonna vasérc kibányásására. Nemrégiben társaság alakult a columbiai vasérc kibányászásra is. Amerikai társaságok ellenőrzik a kubai bányákat is, ahol évi ötszázezer tonnát tesz ki a vasérc termelés. Ezt a mennyiséget teljes egészében az Egyesült Államok viszik ki.

Ritka és értékes fémek

Brazília legnagyobb kincsei közé tartozik ezenkívül a króm. A ritka és értékes fém mennyiségét Braziliában négymillió tonnára becsülik. 1937-ben az Egyesült Államok hatszáz ezer tonnát vásároltak meg Braziliából. Latin Amerika gazdag krómvegyekkel s ezenkívül a rézlelőhelyek mind jobban vonzzák az Egyesült Államok tőkét. 1938-ban a világ réztermelésének 23 százaléka Délamerikára esett. Ennek 80 százaléka chilei eredetű. Két amerikai társaság, az Anaconda és Cencot ellenőrzik a chilei réztermelés kilencvenöt százalékát. Hasonlóképpen Délamerika majdnem teljes ólom és cinktermelése is az Egyesült Államok hatalmában van. Különös jelentősége van katonai szempontból a bolíviai ónnak. A világ legnagyobb ólombányászata Bolíviában van. Az egész termelést Angliába szállítják s az Egyesült Államok innen nem jut ólomhoz. Az ón körül heves versengés folyik az Egyesült Államok és Anglia között. 1938-ban Bolívia 25 ezer tonna ónt állított elő, több mint a felét a 48 ezer tonnányi világtermelésnek. Bolívia szűkebb körű évi hatvan ezer tonnára fokozhatja óntermelését.

Nagy jelentősége van még az Egyesült Államok hadiiparának tekintetében a bauxitnak, amely nélkülözhetetlen az alumínium feldolgozásánál. Brazília, Holland Guinea és Angol-Guinea termelik ezt az értékes ércet.

Végül latin-Amerikában jelentős wolfram lelőhelyek is vannak, melyek a világtermelés 11 százalékát teszik ki. Elsősorban Bolívia rendelkezik gazdag wolfram bányákkal.

Ezek a számok mutatják Délamerika nyersanyag szempontjából mindinkább növekvő jelentőségét, egy előkelő amerikai folyóirat írta nemrégiben: „A háború alatt Délamerika nyersanyagai, különösen a fegyverkezés szempontjából annyira fontos ón, króm, bauxit, antimon, wolfram és petroleum elhatározó fontossággal bírnak az Egyesült Államok számára.”

Ennek érdekében terveket dolgoztak ki, amelyek szerint az Egyesült Államok hatalmas aranykészletei egyrészt új nyersanyag lelőhelyek felfedezésére fordítják, elsősorban Braziliában, Chilében és Bolíviában, de a többi délamerikai államokban is.

SPORT

Gradjanszky-Ferencváros döntő?

Szerdán dől el Szabadkán, hogy ki lesz a Ferencváros ellenfele Budapesten a Rapid állítólagos visszalépéséről tudnak

Bucurestiből jelentik: A KKK bizottság sorsolás útján jelölte meg azt a várost, ahol szerdán a harmadik Rapid-Gradjanszky mérkőzést lejátszák. A sorsolás Temesvár és Szabadka városok között történt s a sors a Gradjanszkynek kedvezett, amennyiben Szabadka lett a találkozó színhelye.

A Rapidnak kétségkívül nehéz dolga lesz, mert nemcsak idegen pályán, de két legjobb erejének nélkülözésével: Sipos és Auer nélkül kell játszania. Auer ugyanis a vasárnapi mérkőzésen megsérült, Sipos pedig azért nem játszhat, mert éppen a zágrábi csapatból került a Rapidhoz.

Ezek a körülmények mind a Gradjanszky „almámára hajtja a vizet” s előreláthatólag nem Rapid-Ferencváros, hanem Ferencváros-Gradjanszky döntő lesz a KKK-ban.

Visszalép a Rapid?

Budapestről jelentik: A magyar fővárosban elterjedt hírek szerint a Rapid nem áll ki a szerdai mérkőzésre, hanem visszalép.

Összeállították a Németország elleni román válogatottat

Bucurestiből jelentik: A labdarúgó szövetség a július 14-iki, Németország elleni viszonzó mérkőzésre a következő csapatokat állította össze:

Radulescu, Slivat, Lengyel, Vintila, Rasinaru, Moldoveanu, Kovác: II, Reuter, Barátky, Spielmann, Bogdan. A szövetség szerint ma ez a legjobb formában levő csapat és azon legfeljebb annyi változás lehet, hogy Radulescut esetleg kicserélik Daviddal, ha utóbbi szerdáig teljesen egészségesnek fogja magát érezni.

Tekintettel arra, hogy a román válogatott jórésze a Rapid játékosaiból tevődik össze, a válogatott többi játékosai is Szabadkára utaznak és onnan folytatják az utjukat Frankfurt felé.

Tizenhét méteren felüli súlydobbással új amerikai rekordot dobott Biezis a bostoni versenyen. Az eddigi rekord 17,04 m. volt és Hackney tartotta. Érdekes, hogy a világrekord 17,40 m. és az ugyancsak amerikai Torrance érte el. Ez az eredmény azonban az amerikai szabályok szerint nem hitelesíthető amerikai rekordnak, mert nem amerikai földön, hanem Oslóban történt.

LEGUJABB

Radu Budisteanu az új kultuszminiszter

Károly király elfogadta Horia Simon lemondását. Budisteanu már le is tette az esküt

Bucurestiből jelenti a rádió: A Hivatalos Lap július 9-iki száma királyi törvényrendeletet közöl. A törvényrendelet szövege a következő:

Mi, II. Károly király Isten kegyelméből és a nép akaratából Románia királya látván Horia Sima kultuszminiszterünk lemondását, az alkotmány 46-ik szakasza értelmében elrendeljük:

1. A lemondást elfogadjuk.
2. A kultuszminisztérium vezetésével Radu Budisteanu-t bízuk meg.
3. A jelen rendelettel végrehajtásával miniszterelnökünket bízuk meg.

Kelt Bucurestiben 1940 július 9-én.

Károly.

A rendelettel Ion Gigurtu miniszterelnök ellenjegyezte.

Radu Budisteanu letette az esküt.

Bucurestiből jelenti a rádió: A királyi udvar marsalli hivatalának 41-ik számú közleménye bejelenti, hogy július 8-án este 8 órakor Ion Gigurtu miniszterelnök jelenlétében Őfelsége II. Károly király kezeihez letette az esküt Radu Budisteanu kultuszminiszter.

A belügyminisztérium felhívása az egységes politikai rend védelmére.

Bucurestiből jelenti a rádió: A belügyminisztérium július 9-én a következő közleményt adta ki:

Felhívjuk az ország lakosságának figyelmét az egységes és totális politikai rend védelméről szóló törvény első szakaszára, amely szerint szigorúan tilos:

- a) Előszóval, vagy írásban bírálni az ország jelenlegi politikai szervezeteit.
- b) Titkos egyesületeket, vagy testületeket létesíteni vagy szervezni az előbb megjelölt céllal.
- c) Ujjalakítani a már feloszlatott egyesületeket, vagy folytatni azoknak a működését.

Hivatalos közlés az angol-francia diplomáciai viszony megszakításáról

A francia nagykövetség hivatali személyzete elutazott Londonból

Londonból jelentik: A londoni francia ügyvivő hivatalos közlést nyújtott át hétfőn az angol külügyi hivatalban. Ennek értelmében a francia kormány a diplomáciai kapcsolat megszakítása után visszahívta Franciaország londoni nagykövetségének valamennyi tagját. A közlemény szerint Franciaország és Anglia között a jövőben nem állanak fenn diplomáciai kapcsolatok. A londoni francia nagykövetség tagjai ezért már el is utaztak.

Az angol tengeri haderő lefoglalta a „Richelieu” nevű 35 ezer tonnás francia hadihajót.

Londonból jelentik: A Reuter a következő hivatalos jelentést közli:

— Az angol tengeri haderő hétfőn reggel tovább folytatta tevékenységét abból a célból, hogy megakadályozza a francia tengeri haderő fontos egységeinek ellenséges kézre jutását. A tengeri haderő ezért akciót indított a 35 ezer ton-

d) Bármely olyan ténykedés, amely arra irányul, hogy káros színben tüntessen fel a tör-

Minisztertanácsot tartott a kormány

Bucurestiből jelenti a rádió: Kedden reggel Ion Gigurtu miniszterelnök elnöklésével ülést tartott a kormány. A minisztertanácsban hosszasan megvitatták az időszériu politikai és közgaz-

dasági kérdéseket, a mezőgazdaság és az ország tüzelőfa ellátásának problémáit. A tanácskozás 10 óra 40 perckor ért véget.

Magyarország miniszterelnöke és külügyminisztere hivatalos látogatásra Berlinbe utazott

Olasz sajtóközlés a délkelet európai helyzet új alakulásáról

Budapestről jelentik (Budapesti Ertesítő): Teleki Pál miniszterelnök és Csáky István külügyminiszter kedden délután hivatalos látogatásra Németországba utazott, hogy német illetékes körökkel megbeszélést folytasson.

Rómából jelentik: Ansaldo olasz közíró, aki Ciano kíséretében Berlinbe utazott, a *Gazeta del Popolo*-ban a délkelet európai helyzettel kapcsolatban a következőket írja:

— Nem kétséges, hogy Berlinben megvizsgálták azt a helyzetet, amely Délkelet-Európában Beszarabiának és Észak-Bukovinának szovjet részről történt megszállásával keletkezett. A tengelyhatalmaknak a megszállt vidékeken sem politikai, sem gazdasági érdekeik nincsenek. Mindamellett gondjuk van arra, hogy Beszarabia és Észak-Bukovina szovjet megszállása ne legyen kihatással a balkáni egysulyra. Másrészt a tengelyhatalmaknak gondjuk van arra, hogy a kisebb baráti nemzeteket nemzeti törekvésekben ne érje csalódás.

vény által elismert egységes politikai szervezeteiket, vagy megakadályozza azoknak tevékenységét.

Betiltották a Le Moment franciayelvű lapot.

Bucurestiből jelenti a rádió: A belügyminisztérium az osromállapotú törvényre való hivatkozással július 9-iki kezdettel betiltotta a *Le Moment* című Bucurestiben megjelenő franciayelvű napilapot.

A céhek képviselői a munkaügyi miniszternél.

Bucurestiből jelenti a rádió: Stan Ghitecu munkaügyi miniszter hétfőn kihallgatáson fogadta az ország valamennyi céhek képviselőit. A munkaügyi miniszter a küldöttek előtt kijelentette, hogy a román elemet és a román érdekeket a maga hatáskörében támogatni fogja.

A tengelyhatalmak élénk érdeklődése Franciaország új törekvései iránt.

Rómából jelentik: A *Telegrafo* (Ciano lapja) alaplatannak mondja azokat a híreszteléseket, amelyek arról tudnak, hogy angolellenes francia-olasz-német tömb alakul ki. Megállapítja a lap, hogy az emberiség képzelete erősen működik, a valóság azonban az, Franciaország helyzete a tengelyhatalmakkal szemben ugyanaz marad, mint az a fegyverszüneti feltételekben megállapították. Az oráni incidens nem módosította lényegesen a helyzetet. Igaz, hogy a vichy-i kormány magatartása bizakodásra jogosít, nem szabad azonban a különféle jelenségeket túlértékelni. Nem szabad a francia hadihajókra vonatkozó fegyverszüneti intézkedések ideiglenes felfüggesztésében az együttműködés jeleit látni. Olaszország és Németország ezzel az intézkedéssel csak meg akarta könnyíteni Franciaország helyzetét az angol kalózkodással szemben. Ugyanakkor természetesen a római és berlini kormány élénk érdeklődéssel kíséri a Pétain-Laval-kormány erőfeszítéseit, amellyel be akarnak illeszkedni az új európai rendszerbe.

Görögország tárgyalásokat kezd Bulgáriával a vitás kérdések rendezésére.

Szófiából jelentik: (Német Távirati Iroda.) Görögország kifejezésre juttatta azt a kívánságát, mely szerint tárgyalásokat hajtott kezdeni Bulgáriával a két ország között fennálló vitás kérdésekről. Állítólag már Szófiába érkezett a görög kormány kérése, hogy bolgár részről tegyenek határozott javaslatot.

Arcárcédek

Lakás	Üres szoba
3 szobás utcai lakás, fürdőszobával kiadó. Nagyvárad, Str. Delavrancea 12. szám.	azonnal kiadó. Oradea-Nagyvárad, Str. Andrei Muresan 9. sz.
Butorozott szoba udvari, magános férfinek július 15-re kiadó. Oradea-Nagyvárad, Str. Pasteur 23. Felsőcsengő.	Kiadó azonnalra modern 2 szobás, előszobás lakás. Oradea, Strada Madridului 4. szám.
	2 szobás fürdőszobás és 1 szobás konyhával lakás kiadó. Oradea-Nagyvárad, Str. Griviței 28. szám.